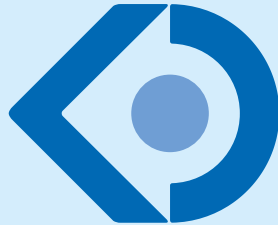

ZPRAVODAJ

**KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC**
KARTOGRAFIE A KULTURA

Kartografický den
proběhne 25. února 2022

• 8 •

24. ročník kartografické
soutěže je vyhlášen

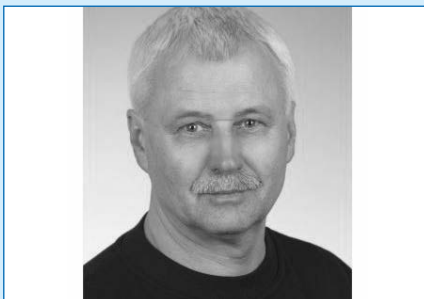
• 12 •

MAPA ROKU 2021

odborná soutěž

Česká kartografická společnost

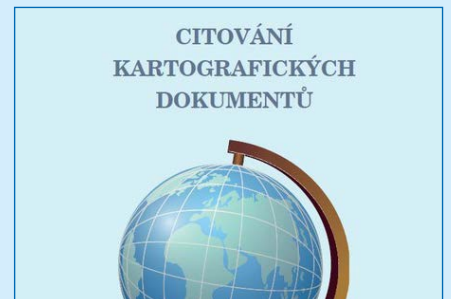
Smutná zpráva: zemřel
RNDr. Tomáš Grim, Ph.D.

• 2 •

Reportáž z Mezinárodní
kartografické konference

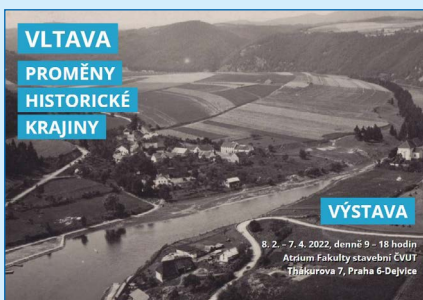
• 3 •

CITOVÁNÍ
KARTOGRAFICKÝCH
DOKUMENTŮ

Příručka k citování
kartografických dokumentů

• 14 •

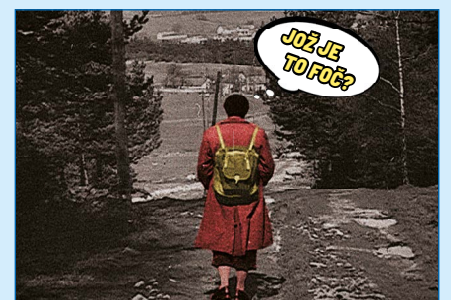
Vltava: proměny
historické krajiny

15

Mince k 500. výročí
Klaudyánovy mapy

• 18 •

Výstava o mapování
nářečních jevů

• 19 •

Slovo prezidenta ČKS

Vážené členky a vážení členové České kartografické společnosti!

Není to tak dávno, co jsem psal svůj úvodník pro poslední číslo Zpravodaje loňského roku a již píše další, tentokrát pro první číslo roku 2022. Za tu dobu se toho tak mnoho v naší společnosti neudálo, ale na mezinárodním kartografickém fóru se toho naopak událo relativně hodně. Zejména se koncem prosince uskutečnila ve Florencii z léta odložená Mezinárodní kartografická konference. I když byla organizována jako hybridní, mnoho našich členů využilo příležitost účastnit se této akce osobně, když už se konala „za humny“ a když její uskutečnění bylo pouze dílčím způsobem ovlivněno opatřeními proti šíření covidu. Podrobné informace najdete v samostatných příspěvcích v tomto čísle.

Konference ukončila rok 2021 a my nyní zahajujeme rok 2022. První naší odbornou akcí je tradiční Kartografický den Olomouc. Snad se nám podaří setkat se tváří v tvář 25. února a vyslechnout si zajímavé referáty zaměřené tentokrát na Kartografii a kulturu. Tradiční organizační tým z ka-

tedry geoinformatiky Univerzity Palackého se jistě snaží vytvořit opět příjemné prostředí a já bych vás všechny rád na tuto akci také pozval.

Ke kultuře patří i různé výstavy a jejich vernisáže. Naši kolegové z ČVUT dokončují řešení projektu NAKI zaměřeného na historickou krajinu okolí Vltavy. V rámci projektu připravili výstavu „Vltava – proměny historické krajiny“, která bude zájemcům přístupná od 8. února do 7. dubna v atriu Fakulty stavební ČVUT v Praze. Řadu výsledků tohoto projektu jsem měl možnost již vidět, a tak jsem přesvědčen o tom, že se na výstavě setkáme s unikátními výstupy, které dokumentují, jak se naše Vltava v průběhu let změnila a jak se změnila a nadále i mění osudy lidí, kteří na jejích březích žili a žijí. Na tuto výstavu bych vás také rád srdečně všechny pozval.

Rok 2022 bude, doufám, opět plný zajímavých a přínosných akcí, které budeme organizovat sami nebo se na jejich orga-

nizaci budeme podílet. A také doufám, že pomalu bude ubývat akcí, které budou online nebo hybridní. Jenou takovou akcí, která není sice organizována námi, ale kolegy ve Vídni, bude Evropská kartografická konference EuroCarto2022. Je plánována sice až na září, ale jak to již bývá, termín přihlášek referátů již zanedlouho bude končit. A protože je to zase akce, která je „za humny“, nebylo by na škodu, kdyby se nás do Vídně vypravilo opět reprezentační množství. Podrobnosti o konferenci jsou uvnitř Zpravodaje, který si právě začínáte pročítat. Tak bych vám rád popřál hezké počtení.

A také bych vám všem chtěl na závěr zopakovat přání, aby se vám celý rok 2022 vydařil. A naší společnosti bych popřál, aby se jí podařilo uskutečnit všechny plány na tento rok.

Václav Talhofer

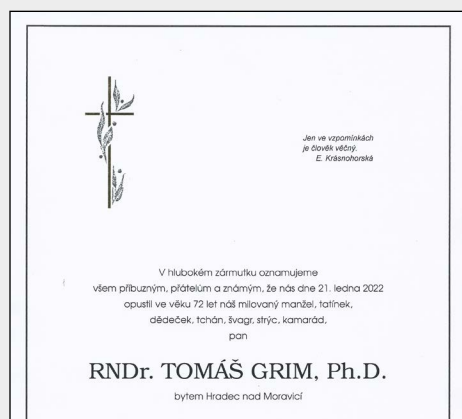
prezident České kartografické společnosti

SMUTNÁ ZPRÁVA... ZEMŘEL RNDr. TOMÁŠ GRIM, Ph.D.

V minulém čísle *Zpravodaje ČKS* (4/2021) jsme Vám přinesli stručný medailon nejnovějšího čestného člena ČKS, RNDr. Tomáše Grima, Ph.D., a krátký rozhovor vytvořený při příležitosti převzetí jmenovacího dekretu.

Nyní Vám bohužel se zármutkem v duši musíme oznámit, že nás tento nadšený kartograf a badatel, přítel a kolega 21. ledna 2022 ve věku 72 let opustil.

Čest jeho památce!

RNDr. Tomáš Grim, Ph.D.

Narozen 6. 3. 1949 v Karvině. Vysoké školské vzdělání získal na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Brně (nyní Masarykově) v roce 1972 (magisterské) a 1974 (rigorózní). V roce 2005 dokončil na Masarykově univerzitě v Brně doktorské studium (Ph.D.).

Do zaměstnání nastoupil v roce 1972 v Geodézii, n. p., Opava jako vedoucí úseku reprodukčního oddělení. V roce 1976 se stal vedoucím kartografického oddělení, které jako kartografické a reprodukční oddělení pokračoval v roce 2001 v rámci Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj v Opavě. V roce 2001 byl jmenován zástupcem vedoucího odboru.

Při reorganizaci resortu ČÚZK v roce 2004 přešel do územního pracoviště Zeměměřického úřadu v Opavě jako vedoucí Oddělení sběru dat ZABAGED. V roce 2006 přesídlil do Zeměměřického úřadu v Praze, kde byl v Ústředním archivu zeměměřičtví a katastru (ÚAZK) zástupcem

vedoucího archivu a archivářem. V roce 2016 přešel do Odboru správy a rozvoje Informačního systému zeměměřičtví jako výzkumný a vývojový pracovník.

RNDr. Tomáš Grim, Ph.D. byl s kartografií spojen nejen po pracovní stránce, ale i v soukromém životě. Jeho doménou byla historická kartografie. Jeho sběratelské nadšení se významnou měrou zasloužilo o vznik Městského muzea v Hradci nad Moravicí.

Nelze opomenout ani jeho lokální patriotismus a jeho zapojení do aktivit Matice slezské.

Výbor České kartografické společnosti jmenoval RNDr. Tomáše Grima, Ph. D. čestným členem České kartografické společnosti za významný přínos pro českou kartografii v oblasti popularizace historické kartografie a za aktivní badatelskou činnost. Jmenovací dekret převzal Tomáš Grim 9. září 2021 v Ostravě v rámci kartografické konference.

30. mezinárodní kartografická konference

Ve dnech 14. až 18. prosince 2021 hostila metro-pole Toskánska Florencie 30. mezinárodní kartografickou konferenci. Česká republika přitom měla druhou nejpočetnější prezenční výpravu.

Neobvyklé **prosinčové datum** bylo zvoleno vzhledem k celosvětovým problémům s pandemií covidu, která si vynutila přesun konference z tradičního červencového termínu na prosincový. Ale vynutila si i z historického pohledu unikátní formu jednání – **hybridní formu**, tedy kombinaci prezenční a online účasti delegátů konference. Tím historickým unikátem myslím ve vztahu k době předcovidové. Všichni, kteří zažívají dobu covidovou, to samozřejmě nevnímají jako unikátní řešení, protože je to součástí našeho života. Ale chci doufat, že v blízké budoucnosti toto řešení budeme zase považovat za unikátní a rozhodně ne často používané.

Florence přivítala delegáty konference, tedy ty, kteří se účastnili prezenčně, velice vstřícně. Meteorologové zabezpečili celý týden slunečno a příjemné zimní teploty do 14 °C. Pandemie covidu zabezpečila mizivé množství turistů (což bylo pozitivum pro účastníky konference) a nepřelplněné úzké ulice a možnost v klidu si prohlédnout četné místní památky. Organizátoři nás přivítali v učebnách **Fakulty humanitních studií Univerzity Florencie**, kde probíhala vlastní konference. Nabídli ale i historické prostory v **paláci Vecchio**, jehož vchod stráží David s Herkulem a Adam s Evou. Zde se v hlavním reprezentačním sále s překrásnou výzdobou Leonarda da Vinciho a Michelangela konal, sice trochu v zimě, zahajovací ceremoniál konference, na němž byly předány i dvě **zlaté medaile Carla Mannerfelta**, zakladatele ICA. Nejvyšší ocenění udělované kartografům, kteří významně přispěli k rozvoji kartografie jako vědy, kteří prokázali mimořádnou službu ICA, a které se uděluje pouze výjimečně, obdrželi prof. Ulrik Freitag a prof. Alan MacEachren. Z epidemiologických důvodů osobně převzal medaili pouze prof. Freitag. Prof. MacEachren byl však přítomen virtuálně a tudíž všichni v sále měli možnost slyšet slova obou oceněných. Výjimečné prostředí zajistili organizátoři i pro společenský večer, který se uskutečnil v neoklasickém **paláci Borghese**.

Na konferenci se i přes přísná omezení účastnilo celkem **630 účastníků z 20 států**.

Z nich byla téměř polovina (309) přítomna prezenčně, zbylí se připojovali online. Bylo odprezentováno 563 příspěvků ve 35 tematických blocích. Na výstavě map a jiných kartografických produktů bylo 410 exponátů z 32 států, soutěž dětské kresby Barbary Petchenik byla obslána 178 exponáty z 32 států.

Českou delegaci tvořilo 39 účastníků, z nichž 34 bylo přímo ve Florencii. Mimořádně, byli jsme čtvrtá největší delegace, ale druhá (po domácí Itálii) z osobně přítomných. Naši členové přednesli 20 referátů v odborných sekcích a vystavili 1 poster. K velkým kladům patřila i organizace předkonferenčních workshopů komisí, ve kterých intenzivně pracují naši zástupci. Proběhl tak workshop zaměřený na sdílení kartografických znalostí, vedený prof. Kubíčkem, kartografií ve virtuálním prostředí vedený prof. Kubíčkem a Dr. Stachoněm, význam kartografie pro snižování rizik, spoluvedený prof. Konečným, a na zobrazování dynamických jevů ve webové kartografii, vedený na dálku z Plzně doc. Čerbou. Konečně do uvedené statistiky patří i skutečnost, že jsme vedli 10 odborných sekcí konference a že jsme měli 25 příspěvků od 72 autorů a spoluautorů.

Je namístě ocenit, že tři naši **mladí delegáti** (Jakub Koníček, Pavel Ugwitz a Ondřej Kvarda) získali pro účast grant ICA, kterých asociace udělila celkem 28. Tyto granty, jež byly získány na základě veřejné soutěže žadatelů z celého světa, umožnily uvedeným účastníkům redukovat vlastní náklady na celou akci.

ČKS zajistila také exponáty do soutěže dětské kresby a výstav atlasů, samostatných map, digitálních produktů, digitálních služeb, výukových materiálů a jiných kartografických produktů. Hodnotící komise českým exponátům udělila jedno **ocenění**, a to v sekci Kartografická díla pro školy. Dílo společnosti CBS nakladatelství „*Magnetic Hand-painted map of the Czech Republic*“ získalo výborné 3. místo.

Konference nebyla věnována pouze odborným referátům, ale, jak již bývá obvyklé, její účastníci měli mnoho příležitostí navštívit zajímavá místa přímo ve Florencii nebo jejím okolí. **Výstava map** byla instalována v prostorech Vojenského zeměpisného ústavu, který rovněž nabídl účastníkům exkurzi do svých mapových sbírek a muzea zeměměřičtví. Kdo se rozhodl této nabídky využít, myslím, že té hodiny strávené u italských vojenských kartografů a zeměměřičů vůbec nelitoval. Jedinečné kartografické zážitky nabídl i komentovaná prohlídka Muzea Galilea Galilei.

V rámci konference jsme měli též možnost obnovovat staré kontakty a navazovat nové, trochu poznat obyčejný život obyvatel v Toskánsku a ve Florencii a ochutnat jejich výborná jídla. Tradiční součástí konference byl i **závod v orientačním běhu**. Bohužel z této aktivity naše delegace tentokrát nepřivezla ocenění.

Naši účastníci byli na celé akci vidět, stejně jako byly vidět i výsledky naší práce. Velice milé bylo i to, že jsme se tradičně sešli ve čtvrtek 16. prosince v jedné restauraci v centru města na **společné večeři**, kde jsme měli možnost si vzájemně popovídat a případně se i poznat. To, že jsme se sešli v plné sestavě, svědčí o vysoké soudržnosti naší malé kartografické komunity.

Chtěl bych jako prezident naší společnosti všem účastníkům, ať již prezenčním nebo připojeným online, poděkovat za reprezentaci naší kartografie, která je v rámci ICA myslím úspěšná. A současně bych chtěl všechny pozvat za rok a půl do Kapského Města, kde se bude konat již 31. Mezinárodní kartografická konference.

Na závěr bych rád ještě registrovaným účastníkům připomněl, že záznamy z jednání všech sekcí jsou přístupné na vyžádání na webu konference www.icc2021.net.

Václav Talhofer

30. ICC z pohledu českých stipendistů

Celkem tři mladí vědci z České republiky získali pro účast na Mezinárodní kartografické konferenci stipendium, které uděluje Mezinárodní kartografická asociace. Jsou jimi Jakub Koníček, Ondřej Kvarda a Pavel Ugwitz. Jaká byla konference z jejich pohledu?

Mgr. Jakub Koníček

Univerzita Palackého v Olomouci

Příspěvek: *Approaches for Infographics Evaluation in Maps*

V letošním roce se mi poprvé naskytlá příležitost účastnit se Mezinárodní kartografické konference, která se konala ve Florencii. Za tuto příležitost vděčím především České kartografické společnosti, díky které jsem dostal doporučující dopis k žádosti o stipendium Mezinárodní kartografické asociace (ICA), dále samotné ICA, která mi toto stipendium udělila. Nemůžu opomenout prof. Voženílka z Katedry geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci, který je mým školitelem a bez kterého bych nemohl na konferenci prezentovat svůj výzkum.

Konference v historické Florencii byla sama o sobě úžasným zážitkem. Její specifický hybridní průběh nám fyzicky přítomným konečně umožnil zavzpomínat na staré dobré časy klasických prezenčních konferencí. Bohatý odborný program, inspirativní diskuze a střetnutí s experty a kolegy, skvělý český večer a několik výletů po okolí ve volném čase ve mně zanechaly silnou stopu. Věřím, že se na ICC ještě někdy podívám.

Jakub Koníček

Mgr. Ondřej Kvarda

Masarykova univerzita

Příspěvek: *Usability of Building Information Modeling (BIM) for Generating Virtual Geographic Environments (VGEs)*

O možnosti zažádat o ICA Scholarship jsem se dozvěděl od svého školitele Mgr. Bc. Zdeňka Stachoně, Ph.D. a jelikož byl můj příspěvek na ICC 2021 již akceptován, nebylo o čem přemýšlet. Pro podání žádosti stačilo zaslat „pouze“ krátké odůvodnění žádosti o stipendium, doložení vzdělání (diplom), životopis (společně se seznamem vlastní publikační činnosti) a doporučení od ICA delegáta pro ČR. Podmínkou pro získání stipendia byla také prezenční a aktivní (příspěvek) účast na konferenci. Stipendium jako takové (ve výši 700 €) nám bylo předáno osobně na ICC 2021 ve Florencii, následovalo také skromné setkání všech úspěšných žadatelů společně s prezidentem ICA Timem Trainorem a generálním tajemníkem ICA Thomasem Schulzem, předání diplomů a společné fotografování.

Předání diplomů stipendistům za účasti prezidenta ICA Tima Trainora a gen. sekretáře Thomase Schulze.

Stipendium mi bezezbytku pokrylo veškeré výdaje spojené s konferencí (registrační poplatky, dopravu, ubytování a stravování) a bylo také jedním z důvodů, díky kterému jsem se mohl konference za současné situace zúčastnit. Využití stipendia mi také umožňuje použít vlastní ušetřené peníze na nejrůznější budoucí činnosti spojené s mým studiem (jiné konference, odborné stáže atd.). Mimo odbornou část (workshopy a přednášky), která se kvůli její hybridní formě neobešla bez četných komplikací (problémy s technikou, výpadky připojení, nekvalitní mikrofony online přednášejících, nebo fyzická nepřítomnost předsedajících), jsme měli dostatek času také na objevení samotné Florencie. Ačkoliv byly jisté přednášky bezesporu přínosné a umožnily náhled na méně či více zajímavá témata řešená v rámci jiných institucí, považuji za největší pozitivum konference vůbec samotnou účast a s ní spojené náležitosti (nové prostředí, společenské akce, zkušenosti atd.).

Ondřej Kvarda

Mgr. et Mgr. Pavel Ugwitz
Masarykova univerzita

Příspěvek: *Building a Virtual Cartographic Museum*

Záměrem bylo vycestovat na ICC 2021 a prezentovat zde tvůrčí výsledky za Geografický

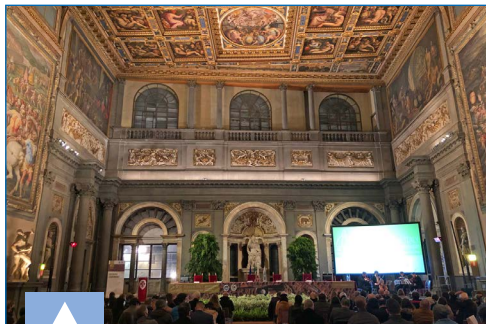
ústav Masarykovy univerzity. Dílčí výsledky byly v mém případě tvorba 3D virtuálních prostředí pro prezentování historicko-kartografických dat. Protože nás ale z Brna mělo vycestovat mnoho a realizace financování byla nejasná, umožnil grant ICA pokrýt náklady i na moji cestu.

Program konference jsem nezvládl sledovat celý vzhledem k tomu, že v jeden čas probíhalo mnoho paralelních sekcí. Přesto, metodou ad-hoc se mi podařilo najít několik podnětných prezentací, kupříkladu tematika mapování šíření zvuku prostorem v tzv. zvukových zónách, či způsoby zpracování a vizualizace časoprostorových dat procházek (pes Wisley). Jde o témata, kterým se do jisté míry sám věnuji a které považuji za obohacující tím, že nabízejí nové perspektivy.

Stran samotné lokality, jádro Florencie považuji až na středověké fortifikace za klišé, lidský ekvivalent Calhounova výzkumu „myšlí utopie“. Cestou vlakem (trasa Vídeň–Řím) jsme však projížděli přes Alpy – rozhodně bych preferoval takové okolí, s rozlehlým, nikoliv sklíčujícím prostorem. V rámci samotného Toskánska jsem ještě navštívil Pisu, který byla, překvapivě, pěkná (ano, včetně věže) – stačilo se vyhýbat hlavním ulicím a turistickým pastím.

Pavel Ugwitz

30. ICC objektivem fotoaparátu

Opening ceremony v prostorách Salone dei Cinquecento, Palazzo Vecchio

Společenský večer s českými zástupci, profesory Václavem Talhoferem a Milanem Konečným

Na kartografickou konferenci jedině s mapou, doufáme, že se Dr. Zdeněk Stachoň neztratil...

V rámci doprovodného programu tradičně proběhla **Mezinárodní kartografická výstava**

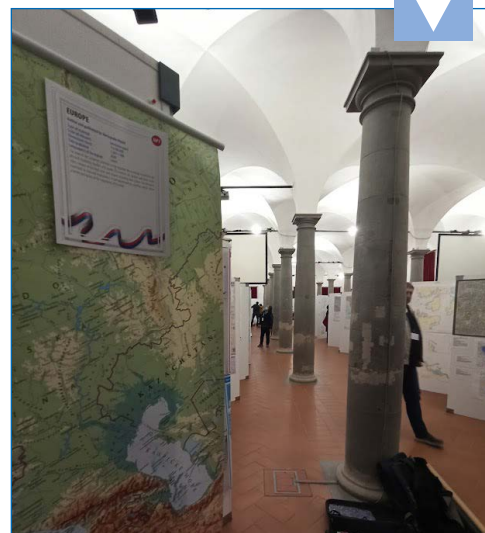
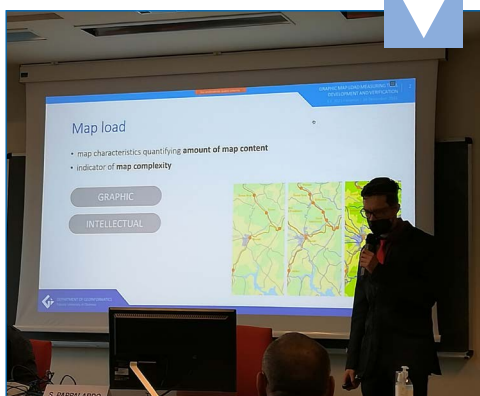
Společná večeře českých delegátů byla ve znamení dobrého jídla a zábavy

Knihovna v prostorách Vojenského zeměpisného ústavu

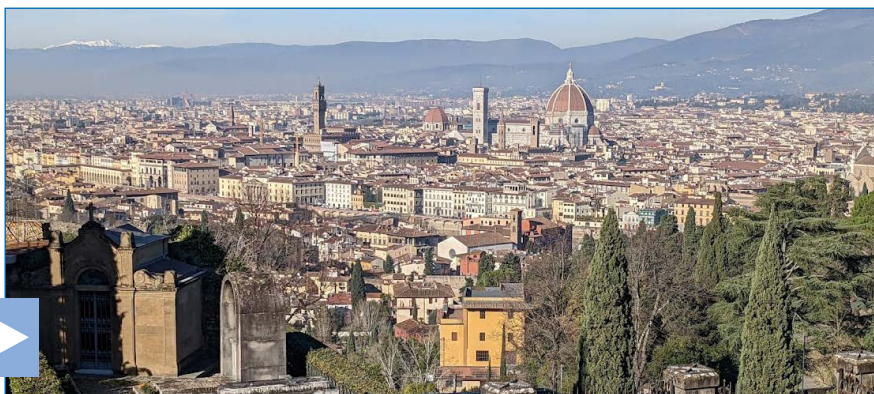
Prezentace probíhaly v souběžných tematických sekcích

Autoři fotografií: Václav Talhofer, Stanislav Popelka, Jakub Koniček, archiv ICA

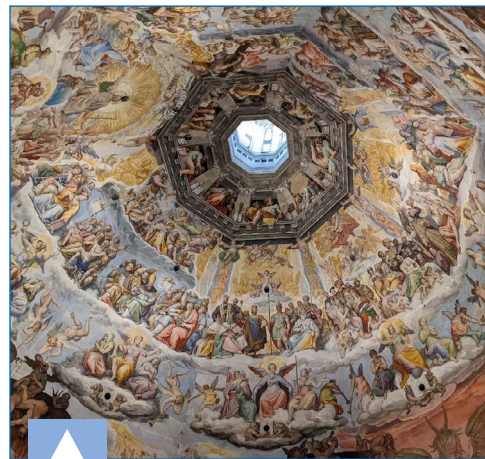
Starobylá Florencie většinu účastníků uchvátila

Společná fotografie z „českého večera“

Autoři kartografických atlasů René Sieber (Švýcarsko), Vít Voženílek (Česko) a Thomas Schulz (Švýcarsko)

Italská architektura a malby

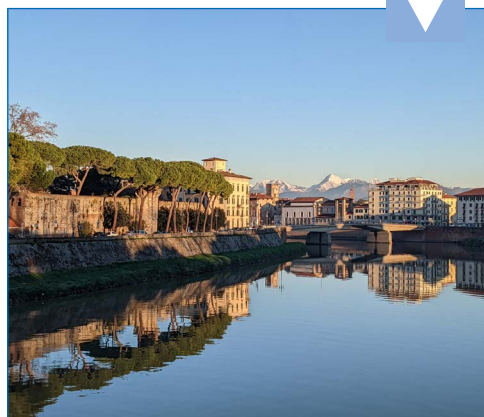
Účastníci z České republiky drželi pohromadě a k výletům využívali i večerní hodiny po skončení konferenčního programu

Většina účastníků konference využila čas i pro výlety do okolí Florencie

Ve Florencii je velmi oblíbený videomapping

Účastníci konference mohli nakoupit poslední vánoční dárky na místních trzích

Autoři fotografií: Jan Brus, Jakub Koniček, Radek Barvíř, Stanislav Popelka, Vít Voženílek

Ocenění z Mezinárodní kartografické výstavy

REPORTÁŽ

Třetí místo v kartografických produktech pro vzdělávání získala na Mezinárodní kartografické výstavě Ručně malovaná magnetická mapa Česka z dílny CBS Nakladatelství. Gratulujeme!

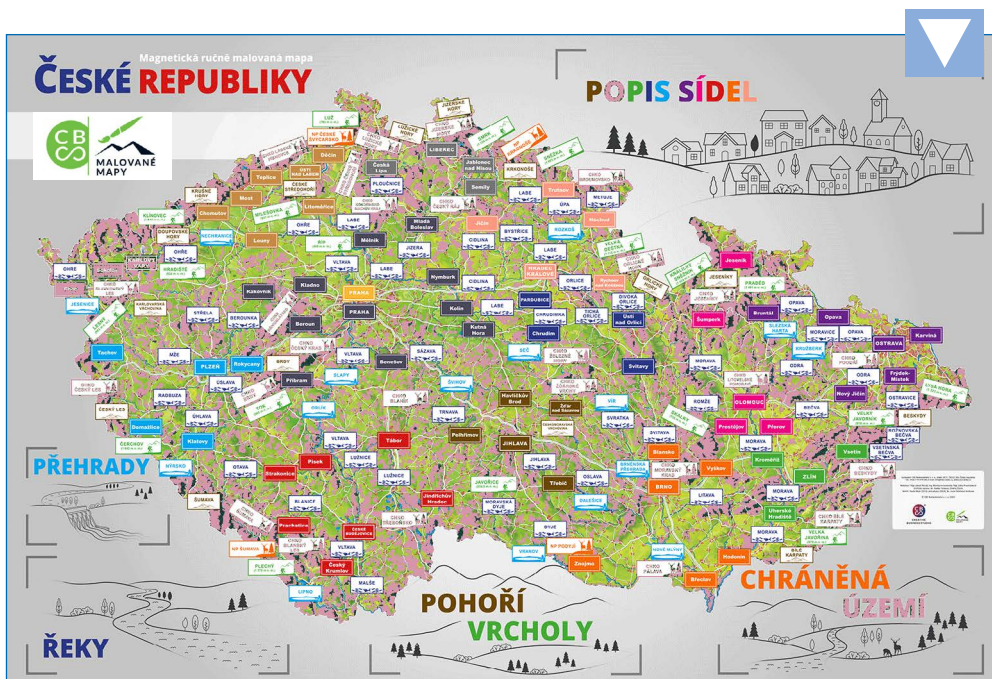
Ručně malovaná magnetická mapa Česka byla reprezentací na Mezinárodní kartografické výstavě vybrána proto, že v roce 2020 získala ocenění odborné komise pro soutěž Mapa roku České kartografické společnosti. Mapa získala titul **Mapa roku 2019** jako zvláštní ocenění za zpestření nabídky kartografických produktů. Porovnávat totiž mapu s ostatními kartografickými produkty v tradičních kategoriích soutěže nebylo vůbec jednoduché.

Na Mezinárodní kartografické výstavě komise ocenila nápaditost, s jakou tvůrci přispěli k tvorbě **mapy, která je pro žáky více zábavou než nudným učním**. Ocenění převzal z rukou člena komise Mezinárodní kartografické asociace Thomase Schulze prof. Vít Voženílek, který je vice-prezidentem Mezinárodní kartografické asociace i ČKS, a také zakladatelem a komisařem soutěže Mapa roku.

Alena Vondráková

Předání diplomu za 3. místo v kategorii vzdělávacích produktů. Ručně malovaná magnetická mapa

MEZINÁRODNÍ KARTOGRAFICKÁ VÝSTAVA

REPORTÁŽ

Mezinárodní kartografická výstava se koná vždy jako doprovodný program Mezinárodní kartografické konference a nejinak tomu bylo ve dnech **14. až 18. prosince 2021 ve Florencii**.

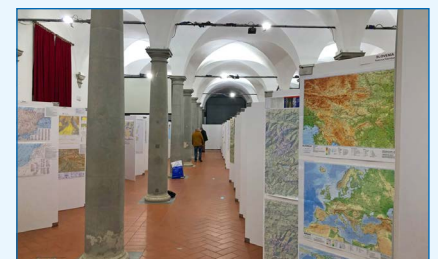
Na výstavu může každý ze států, které jsou členy Mezinárodní kartografické asociace, nominovat omezený počet map, atlasů, digitálních služeb a produktů, ale také netradičních mapových děl. Česká kartografická společnost na výstavu nominuje především ty produkty, které prošly hodnocením odborné komise pro soutěž Mapa roku a byly vyhodnoceny jako vítězné nebo byly na ocenění Mapa roku nominovány. Dále se jedná o produkty, které byly publikovány v roce konání konference a hodnocením v soutěži Mapa roku ještě neprošly, ale jsou něčím zajímavé. Tyto produkty by totiž kvůli termínu vydání nemohly být na další konferenci vystaveny.

V letošním roce bylo součástí české expozice 19 map na panelech, 3 kartografické atlasy, 5 digitálních produktů, 3 produkty pro vzdělávání a 3 ostatní typy kartografických produktů.

Delegáti české výpravy se postarali o instalaci výstavy i o návrat vystavených produktů zpět do vlasti. Za to jim patří velké poděkování!

Úspěchem je 3. místo v kategorii vzdělávací produkty pro Magnetickou ručně malovanou mapu Česka.

*Alena Vondráková,
koordinátor za Českou republiku*

Zlatá medaile Carla Mannerfelta

Zlatou medaili Carla Mannerfelta uděluje Mezinárodní kartografická asociace (ICA) kartografům, kteří mimořádně přispěli k rozvoji světové kartografie. Medaile se uděluje výjimečně, aby se zdůraznil jejich význam.

Carl Mannerfelt je v komunitě kartografů znám především díky své práci na založení ICA. Již ve 40. letech 20. století jako ředitel kartografie v Esselte rozpoznal potřebu vytvořit mezinárodní kartografickou asociaci, kde by se setkávali akademici a odborníci z praxe, národní mapovací agentury i veřejné a soukromé společnosti, vyměňovali si odborné zkušenosti, diskutovali o aktuálních problémech a dále rozvíjeli kartografické techniky.

Carl Mannerfelt se narodil v západním Švédsku. S rodinou se přestěhoval do Stockholmu, kde studoval glaciologii na místní univerzitě. Doktorské studium ukončil výzkumem závěrečné fáze vnitrozemské ledové regrese ve Skandinávii.

Od roku 1941 pracoval v Esselte jako editor map. V roce 1949 se stal asistentem ředitele, v roce 1950 vedoucím vojenského mapování Esselte a v roce 1951 nakonec členem

představenstva Esselte. V roce 1958 se stal výkonným ředitelem (do roku 1974) a v letech 1964 až 1983 předsedal představenstvu Esselte. Zastával také mnoho funkcí v představenstvech ve švédských společnostech.

V letech 1950–1960 byl členem výboru Švédské kartografické společnosti a v letech 1954–1960 jejím prezidentem. V roce 1956 zorganizoval Esselte Conference on Applied Cartography, kde navrhl iniciativu k založení mezinárodní asociace kartografů, později známé jako ICA.

Mannerfelt byl viceprezidentem ICA v letech 1959 až 1964. V roce 1979 navrhl zavést nejvyšší ocenění Asociace k počtě kartografů s mimořádnými zásluhami pro kartografii. První medaile byla udělena profesoru Eduardu Imhofovi, inauguračnímu prezidentovi ICA.

Vít Voženílek

Zlatá medaile Carla Mannerfelta (vlevo) a Carl Mannerfelt (vpravo) Zdroj: ICA

DRŽITELÉ ZLATÉ MEDAILE CARLA MANNERFELTA

Ulrich Freitag (Germany)	2021
Alan MacEachren (USA)	2021
Fraser Taylor (Canada)	2013
Ferjan Ormeling (The Netherlands)	2009
Jack Dangermond (USA)	2007
David Rhind (UK)	2005
Ernst Spiess (Switzerland)	2005
Chen Shupeng (China)	2001
Joel L. Morrison (USA)	2001
Jacques Bertin (France)	1999
Ferdinand J. Ormeling (The Netherlands)	1987
Carl Mannerfelt (Sweden)	1981
Arthur H. Robinson (USA)	1980
Konstantin A. Salichtchev (Soviet Union)	1980
Eduard Imhof (Switzerland)	1980

ICA HONORARY FELLOWSHIP

Druhým nejvýznamnějším oceněním Mezinárodní kartografické asociace (ICA) je tzv. ICA Honorary Fellowship. Toto ocenění je určeno kartografům s mezinárodní reputací, kteří k ICA přispěli zvláštním způsobem. Ocenění se předává v podobě bronzové medaile.

Nominace na ocenění předávají národní organizace před každou Mezinárodní kartografickou konferencí. Podmínkou udělení medaile je, že oceněná osoba není v tu dobu aktivním členem Exekutivy ICA.

Za Českou republiku v historii převzali toto ocenění **prof. Milan Konečný** (v roce 2013) a **doc. Miroslav Mikšovský** (v roce 1997).

Na konferenci ve Florencii ocenění ICA Honorary Fellowship získali Georg Gartner (Rakousko), Vladimír Tikunov (Rusko) a Lysandros Tsoulos (Řecko).

Vít Voženílek

NOVÍ DRŽITELÉ MANNERFELTOVY ZLATÉ MEDAILE

V průběhu Mezinárodní kartografické konference ve Florencii proběhlo předání nejvýznamnějšího ocenění ICA dvěma významným kartografům, a to Alanu MacEachrenovi (USA) a Ulrichovi Freitagovi (Německo). O udělení ocenění rozhoduje Exekutiva ICA na základě doporučení a hodnocení *Committee for the Selection of Award Recipients*.

Prof. Alan M. MacEachren (*1952) je americký geograf a do roku 2020 byl ředitelem GeoVISTA Center na Pennsylvania State University. Jeho nejvýznamnější přínos spočívá v rozvoji vizualizace prostorových dat.

Prof. Ulrich Freitag (*1931) se zabývá především kartografií jako vědním oborem. Byl dlouholetým vedoucím ICA *Commission on Census-Cartography* a dvou pracovních skupin ICA pro teorii a metodologii v kartografii.

Pozvánka na 16. kartografický den v Olomouci

V pátek 25. února 2022 se v Olomouci uskuteční v pořadí již 16. kartografický den, tedy seminář, který propojuje odborníky na různá témata s komunitou kartografů. Tématem letošního ročníku je **Kartografie a kultura.**

Program kartografického dne bude jako obvykle bohatý. Zazní pět hlavních referátů, v rámci doprovodného programu proběhne výstava posterů nebo již tradiční soutěž Zeměměřického úřadu.

Kartografie a geoinformatika v muzeích a galeriích

Miroslav Kindl

Muzeum umění Olomouc

Nová média jsou do muzejní a galerijní praxe zapojována v českých i světových muzeích a galeriích již dlouhou dobu. Přírodovědná a vlastivědná muzea jsou v tomto ohledu napřed – často dovolují návštěvníkovi aktivně se zapojit do expozice. Poskytují mu tak unikátní a jinde neopakovatelný zážitek. V muzeích a galeriích výtvarného umění se nová média zabývají v posledních letech především v souvislosti s multidisciplinárním pojetím a s tím souvisejícím rozšířením kulturně-historicky orientovaných scénářů expozic. Výstupy kartografie a geoinformatiky se čím dál častěji stávají nezbytným prostředkem komunikace týmu odborníků různého zaměření s návštěvníky. A to jak v prostorách muzea a galerie, tak v digitálním světě. Příspěvek představí nejen obecné možnosti uplatnění kartografie a geoinformatiky v prostředí pamětových institucí, ale na příkladech, doprovázejících tvorbu nové stálé expozice Muzea umění Olomouc, také nejčerstvější příklady z praxe. Především pak vizualizaci různých podob Svatováclavského návrší v Olomouci s prvky virtuální a herní reality.

Miroslav Kindl pracuje jako vedoucí odboru starého umění Muzea umění Olomouc a kurátor sbírky nizozemského malířství. Na Univerzitě Palackého v Olomouci přednáší dějiny nizozemského malířství 15.–16. století, nizozemského a vlámského umění 17. století, dějiny sběratelství 17. století a festivity a ceremonie habsburského dvora v 17. století. Ve své dizertační práci se věnoval obrazové a grafické dokumentaci slavností a ceremonií rakouských Habsburků 17. století. V současnosti se intenzivně zabývá možnostmi a hledáním hranic uplatnění nových médií v muzejní a galerijní praxi. A to nejen v elektronické či digitální formě, ale také ve formě komiksu a jiných forem populární kultury. V souvislosti s tím připravuje a upravuje výstavy a stálé expo-

16. KARTOGRAFICKÝ DEN OLOMOUC

KARTOGRAFIE A KULTURA

- **Kartografie a geoinformatika v muzeích a galeriích**
Miroslav Kindl (Muzeum umění Olomouc)
- **Mapování kulturních a kreativních odvětví**
Petr Bilík, Rostislav Nétek (UP Olomouc)
- **Mapy v kultuře a kultura v mapách – antropologie prostoru**
Jan D. Bláha (UJEP Ústí n. L.)
- **Kartografie v dialektologii – mapování nářečí českého jazyka**
Martina Ireinová, Bronislav Stupňánek (ÚJČ AV ČR),
Jakub Koníček (UP Olomouc)
- **Kartografie a historická architektura – virtuální rekonstrukce olomoucké bastionové pevnosti**
Petr Hofman (Bastionka Olomouc)

PÁTEK
25. 2. 2022

AULA PŘF UP
OLOMOUC
17. listopadu 12

 ČESKÁ KARTOGRAFICKÁ SPOLEČNOST

www.kartografickyden.upol.cz

KARTOGRAFICKÝ DEN OLOMOUC

zice Muzea umění Olomouc, ve kterých se snaží pracovat s virtuální, rozšířenou a herní realitou, které mohou návštěvníkovi nabídnout jednodušeji čitelný a značně rozšířený kontext bez újmy originalitě a odbornosti expozice. V případě potřeby (především v reflexi uplynulých dvou let v pandemii COVID-19) bez fyzické přítomnosti v prostorách muzea.

Mapování kulturních a kreativních odvětví

Petr Bilík, Rostislav Nétek

Univerzita Palackého v Olomouci

Kulturní a kreativní odvětví (KKO) zahrnují činnosti, jejichž základem jsou lidská kreativita a talent. Fenomén KKO se odráží v nutnosti klasifikace a identifikace sub-

jektů v jednotlivých městech, regionech či státech, což je zpravidla nazýváno „mapováním“ kreativních odvětví či subjektů. Často se však jedná o mapování stavu bez jakékoliv prostorové složky, tedy mapování bez map. Předkládaný příspěvek popisuje „pravé“ prostorové mapování KKO na Olomoucku, probíhající od roku 2016 v několika fázích – od prostého geokódování adres jednotlivých subjektů, přes prostorové analýzy až po mapovou syntézu nad tématem brain drain (tzv. odliv mozků).

Petr Bilík je odborníkem na tuzemskou kinematografii a management kultury. Je autorem a řešitelem řady grantových projektů i strategií zaměřených na mapování KKO na Olomoucku, popularizátorem a hybatelem sféry KKO v České republice a zakladatelem platformy Kreativní Olomouc. Je odborným asistentem na Katedře divadelních a filmových studií UP a mj. členem Rady Státního fondu kinematografie; dříve působil jako prorektor pro vnější vztahy.

Rostislav Nétek je odborným asistentem na Katedře geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci. Je zodpovědný za koncept a realizaci první strategie prostorového mapování KKO včetně následného využití kartografických a geoinformatických nástrojů v této oblasti. Byl řešitelem projektu „Výzkum motivací aktérů kreativních průmyslů v olomoucké aglomeraci a návrh strategie pro posílení segmentu“. Jeho hlavním odborným zaměřením je webová kartografie.

Mapy v kultuře a kultura v mapách: antropologie prostoru

Jan D. Bláha

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem

Mapa není jen záznamovým médiem, do něhož se promítají prostorové informace o okolním světě, nýbrž i výsledkem sebevyjádření jedince. Pokud je jedinec produktem své kultury, pak je třeba rovněž na mapu nahlížet prizmatem antropologie prostoru. Je to totiž právě kultura, která má v sobě zakódovanou informaci o odlišném, resp. specifickém způsobu vnímání světa, jež se promítá nejen do obsahové složky mapy, ale též do jejího mapového jazyka a „mate-

matických“ základů. Autor kromě teoretického zarámování nabídne též vlastní postřehy a výstupy z terénních výzkumů z prostředí Papuy Nové Guineje, Filipín a Altaje.

Jan D. Bláha je kartograf, kulturní geograf a antropolog. V současné době působí na katedře geografie Univerzity J. E. Purkyně v Ústí n. L. Dlouhodobě se věnuje sociálním a kulturním aspektům kartografie a zpracování vizuální informace v geografii. Ve svém výzkumu se mj. věnuje tomu, jak se do geografického prostoru promítají vztahy lidí.

Kartografie v dialektologii: mapování nářečí českého jazyka

Martina Ireinová, Bronislav Stupňánek

Ústav pro jazyk český AV ČR

Jakub Koníček

Univerzita Palackého v Olomouci

V dialektologii, jež se zaměřuje především na zkoumání tradičních teritoriálních dialektů, tedy územních variet běžné mluvy, se uplatňuje jako dílčí jazykovědná disciplína areálová lingvistika. Zabývá se výzkumem rozdílů sledovaných nářečních jevů a jejich územním rozšířením. Pomocí specifických jazykově-zeměpisných metod je jazykový materiál shromažďován, zakreslován do map a analyzován. Podle způsobu zpracování, výkladu a povahy mapovaných jevů a podle rozsahu zkoumaného území pak vznikají různé druhy jazykových atlasů. V příspěvku budou představeny jednak postupy mapování českého nářečního materiálu, které byly uplatňovány dialektology v Ústavu pro jazyk český v minulosti, a jednak postupy, které jsou ve společném projektu s Katedrou geoinformatiky aplikovány dnes.

Martina Ireinová je vědeckou pracovnící dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR. Je spoluautorkou Českého jazykového atlasu a Slovníku nářečí českého jazyka a řešitelkou projektu Nářečí českého jazyka interaktivně – Dokumentace a zpřístupnění mizejícího jazykového dědictví jako nedílné součásti regionálních identit. Je členkou Mezinárodní komise Slovanského jazykového atlasu. Externě působí na Masarykově univerzitě.

Bronislav Stupňánek je vědeckým asistentem dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR. V současnosti se zabývá počítačovým zpracováním nářeční gramatiky a výzkumy dialektů českého jazyka, je mj. spoluautorem Slovníku nářečí českého jazyka.

Jakub Koníček je PhD studentem a kartografem na Katedře geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci. Jeho odborný výzkum a tvorba se zaměřují na nové trendy v kartografii, zejména infografiku a pokročilé datové vizualizace. Je spoluautorem prvního vydání Atlasu nářečí českého jazyka: krácení vokálů.

Kartografie a historická architektura: virtuální rekonstrukce olomoucké bastionové pevnosti

Petr Hofman

Bastionka Olomouc

Bastionové opevnění Olomouce bylo unikátní na celé střední Moravě. Díky dostupnosti výkresové stavební informace, dobovým fotografiím, materiálům a dochovaným artefaktům lze velmi dobře vytvořit základní obrys virtuálního modelu opevnění. Vzhledem k tomu, že opevnění obepínalo celé město, které v 18. století bylo pevností, je vhodné zakomponování i civilních budov. Příspěvek seznámí posluchače se základními informacemi o projektu, jeho fází a metodách virtuální rekonstrukce.

Petr Hofman je vojákem Aktivní zálohy Armády ČR na pozici leteckého metrologa v hodnosti rotmistra na štábu SLP v Pardubicích. V civilu pracuje taktéž jako metrolog. Dále působí jako externí konzultant na Hvězdárně v Prostějově a jeho velkým zájmem je regionální historie. Již druhým rokem, ve spolupráci s odbornými institucemi, vytváří virtuální rekonstrukce olomouckých objektů. Vystudoval Univerzitu Palackého v Olomouci, mezifakultní dvouobor Základy tech. věd a IT a Geografie. V současné době studuje protestantský teologický seminář a připravuje se na dráhu vojenského kaplana. Působí též jako duchovní a administrátor ve sborové stanici Apoštolské Círky v Konici.

Vít Voženílek

SOUTĚŽ V RÁMCI KARTOGRAFICKÉHO DNE OLOMOUC

DOTKNOUT SE NEMŮŽEŠ, ZAŽÍT MUSÍŠ!

Víte, že na seznamu UNESCO má Česká republika vedeny i nehmotné památky? Na jednu, dvě si možná vzpomenete...

Ty zbylé si můžete připomenout v soutěži Zeměměřického úřadu u příležitosti 16. Kartografického dne.

Zahrajte si o tradičně lákavé a unikátní ceny s geografickou tematikou. Soutěž je jen pro aktivní účastníky Kartografického dne.

Kartografie Praha vydává materiály k českému předsednictví v Radě EU

ČLENSKÉ
OKÉNKO

V lednu 2022 vydala Kartografie Praha nástěnnou mapu Evropa – Evropská unie a NATO, která v moderním a přehledném designu zobrazuje historii a současnost evropské integrace.

Primárním cílem bylo vytvořit pomůcku pro výuku na školách pro lepší orientaci v problematice Evropské unie v souvislosti s blížícím se českým předsednictvím. Atraktivní vzhled mapy ale jistě najde uplatnění i ve státní správě či firmách, kde bude vítanou dekorací.

Hlavní mapa v měřítku 1 : 5 000 000 zobrazuje členy EU, NATO a Evropského sdružení volného obchodu. Na mapě dále najdete kandidáty na vstup do EU, státy s asociační dohodou s EU, státy participující na Schengenské dohodě, státy platící eurem a hlavní instituce EU.

Dvě doplňkové mapy zobrazují historický vývoj EU a zámořská území EU. Hlavní milníky vývoje evropské integrace shrnuje časová osa. Jinak vyjádřený pohled na aktuální stav evropské integrace poskytuje schéma s vlajkami jednotlivých států.

Mapa svým pojetím vystupuje z řady školních titulů vydávaných Kartografií Praha. Na rozdíl od tradičně pojatých světých ploch s čer-

nými popisy byly použity syté barvy a popis hlavního tématu je bílý.

K nástěnné mapě byla vytvořena i příruční verze, na které jsou zobrazeny všechny prvky z nástěnné mapy a navíc přidána infografika s postavením Česka v EU, údaje o všech členských státech a další informace o Evropské unii.

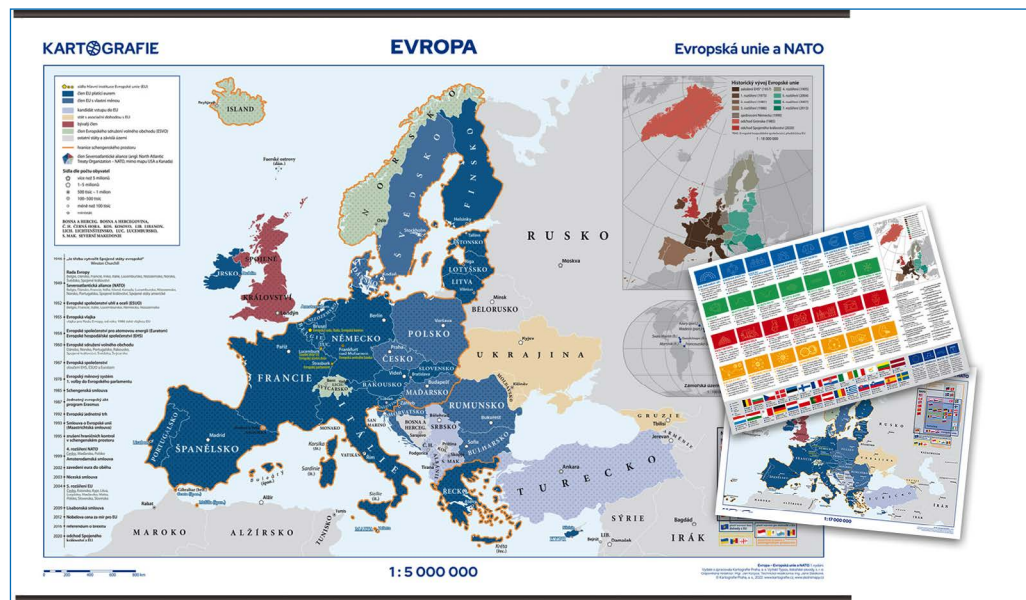
Nástěnnou mapu si můžete objednat buď s tenkými plastovými lištami a nebo s masivními dřevěnými lištami, v případě školní varianty.

Ke školní verzi nástěnné mapy automaticky přidáváme 20 výtisků příruční mapy velikosti A3 zdarma, které poslouží jako ideální pomůcka pro práci dětí ve školních lavicích.

Příruční mapu lze objednat i samostatně, v tomto případě dostanete mapu velikosti A3, která je navíc potažena laminací.

Na všechny mapy při objednání na eshopu kartografie.cz dostanete 10% slevu.

Jan Kotyza, Kartografie Praha

Méně uzavírek a plynulejší silniční provoz díky koordinaci výkopových prací

Jak optimalizovat stavební práce a uzavírky na komunikacích a zajistit plynulejší silniční provoz?

I k tomu už dnes slouží GIS. Aplikace **Koordinace výkopových prací** je efektivním nástrojem pro správu a plánování těchto stavebních akcí ve městě. Najdete ji například na

Mapovém portálu města Brna, kde se můžete dozvědět o všech aktuálních i plánovaných uzavírkách. Více na stránkách T-MAPY.cz.

Martin Čapoun, T-MAPY

ČLENSKÉ
OKÉNKO

ZAKÁZANÝ ATLAS? ZÁLEŽÍ, KDO CO ŘÍKÁ...

ZAJÍMAVOST

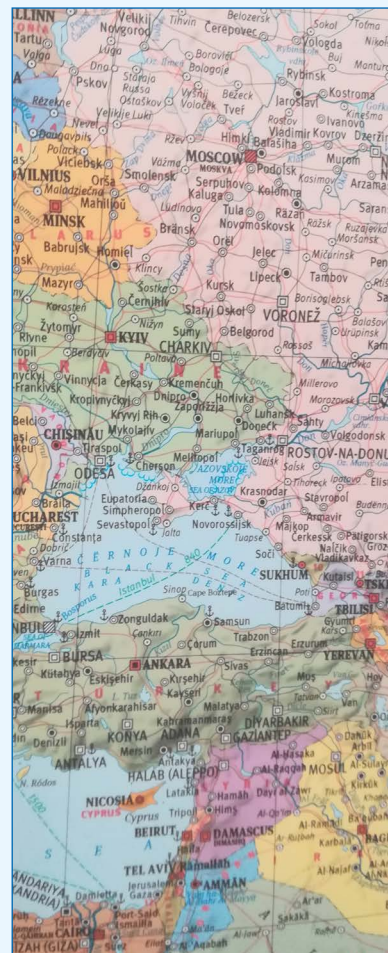
Pamatujete na nedávnou kauzu Zakázaný školní atlas světa od Kartografie Praha?

Kvůli znázornění poloostrova Krym jako sporného území mezi Ukrajinou a Ruskem, byli ředitelé českých škol vyzváni k nepoužívání atlasu. Kromě jiného jsme o ní psali ve Zpravodaji ČKS 2/2018.

Dovolují si připojit malý postřeh z 30. mezinárodní kartografické konference ICC2021 ve Florencii (14.–18. 12. 2021). Na mezinárodní výstavě map byla mezi exponáty mapa ruské produkce s hrdým znázorněním poloostrova Krym jako součásti Ruské federace. Zatímco českému školnímu atlasu světa byla odebrána doložka MŠMT a musel být stažen z trhu, ruská mapa se hrála na výsluní světové kartografie...

Záleží, kdo co říká...

Vít Voženílek

V Liberci skončil výzkum neoficiálních toponym

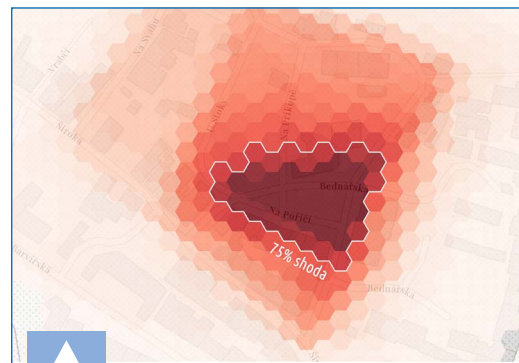
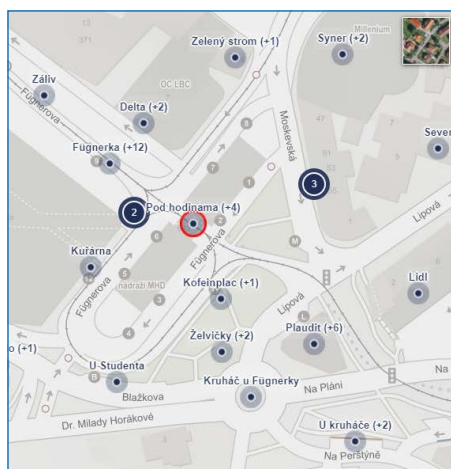
Hokejka, Wolkerák, Tajch, Rušička – místa a jejich jména, která jistě zná každý Liberečan, ale která v žádné mapě nenajdete. Tedy teď už ano.

Svou třetí fází, zaměřenou na zachycení prostorové představy neoficiálních toponym, prozatím skončil v Liberci projekt **Živá jména**. Ten se věnoval lidovým (nebo také neoficiálním, často jen ústně předávaným) urbanonymům a ve všech fázích spoléhal na zapojení samotných obyvatel do sběru dat. V průběhu tří let se tak veřejnost postarala o vznik **webové mapy** obsahující přibližně tři tisíce jmen, přičemž u většiny z nich je dostupná také informace o tom, jak moc jsou mezi lidmi známá. Podle znalosti je možné také jména v mapě filtrovat. V průběhu jara 2022 do mapy pro vybraných osmdesát jmen přibudou také data z poslední fáze. Do té se aktivně zapojilo necelých tři sta respondentů a vytvořili přes **deset tisíc zákresů**. Právě vyhodnocení těchto zákresů se nyní budeme zabývat.

Praktickým dopadem provedeného výzkumu je poznání a zachycení kulturně-histo-

rické paměti města. Mohou se stát podkladem pro pojmenování nových veřejných prostranství anebo pomáhat složkám IZS při lokalizaci volajících. Podrobnější informace k výzkumu a samotnou mapu najdete na mapy.fp.tul.cz/zivajmena.

Daniel Vrbík

Nejistota ve vymezení tzv. „Papírového náměstí“, která ve skutečnosti neexistuje

Hlavní přestupní uzel Liberecké MHD a jeho lidová označení

Živá jména

pod hodinama (zná 95 % z 204)
» Místo srazů (sejdeme se "pod hodinama").

Terminál (zná 93 % z 204)

Pod budíkem (zná 19 % z 204)

Červená hrůza (zná 5 % z 204)

Drdovy hodiny (nehodnoceno)
nádraží, stanice, zastávka hromadné dopravy

Pokud znáte další variantu pojmenování nebo chcete k místu/jménu něco doplnit, můžete zde. Poznámku použijte i v případě, že nás chcete upozornit na chybu.

NOVINKA

VRSTEVNICE DMR 5G

- Datová sada vrstevnic se základním intervalem 1 metr.
- Vrstevnice jsou odvozeny z DMR 5G.
- Sada je doplněna o spádnice, popisky a jejich masky.
- Prostřednictvím atributů jsou rozlišeny zdůrazněné vrstevnice i úseky, které nejsou běžně zobrazeny.
- Vrstevnice jsou určeny především pro tvorbu map s velkým měřítkem.
- Využívají se také pro vizualizaci nad ortofotem nebo nad výškopisnými modely.

PROHLÍŽENÍ

OBJEDNÁVKY

Vyhlášení 24. ročníku soutěže Mapa roku

MAPA ROKU 2021

odborná soutěž
Česká kartografická společnost

Pravidla soutěže Mapa roku 2021

Soutěž Mapa roku je **odbornou soutěží** České kartografické společnosti.

Organizací jednotlivých ročníků je pověřena Komise pro soutěž MAPA ROKU (dále jen Komise), kterou jmenoval Výbor ČKS.

V čele Komise stojí předsedkyně, kterou jmenoval Výbor ČKS.

Do soutěže může být přihlášeno kartografické dílo, které:

- > bylo publikováno na území ČR,
- > bylo publikováno v uplynulém kalendářním roce, kdy pro ročník vyhlášený v roce 2022 musí být dílo **publikováno v kalendářním roce 2021**,
- > neporušuje autorský zákon (Zákon č. 121/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Ve sporných případech rozhoduje o přijetí díla do soutěže Komise.

Soutěž probíhá v kategoriích:

- > **Atlasy, soubory a edice map**
V případě edice musí být přihlášený minimálně dva produkty náležící do hodnocené edice, přičemž všechna díla přihlášená do daného ročníku soutěže musí být vydána v jednom roce (tj. minimálně dva produkty vydané v roce 2021 v rámci edice).
- > **Samostatná kartografická díla**
Kategorie je určena pro všechny typy kartografických děl a produktů.
- > **Kartografická díla pro školy a vzdělávání**
Přihlášené produkty musí mít charakter produktu pro vzdělávání.
- > **Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu**
Do soutěže mohou být přihlašovány jakékoliv mapové aplikace, softwarové kartografické produkty apod. Může být přihlášeno i dílo, které bylo vytvořeno dříve a v roce 2021 bylo významně přepracováno.
- > **Studentské kartografické práce**
Studentské práce musí být přihlášeny přímo autorem nebo v případě přihlášení pracovištěm jejich vzniku se souhlasem autora. Díla mohou být tištěná i elektronická, vždy však v provedení, pro které mají být určena – tištěné mapy

jako tištěné produkty a digitální mapy jako funkční odkaz nebo aplikace. Studentské kvalifikační práce (s kartografickou tematikou nebo s kartografickým výstupem) se přihlašují včetně odkazu na plnou verzi práce a s kopií posudků. Samostatná kartografická díla (plán, mapa, atlas, glóbus, mapový portál apod. vytvořené pro jiný účel než kvalifikační práce, např. semestrální práce nebo samostatná práce studentů) se přihlašují standardně bez posudků.

Navrhovatel do soutěže přihlašuje **libovolný počet exponátů** vydaných v příslušném roce. Exponáty jsou do soutěže přihlášeny zasláním vyplněné přihlášky a jednoho výtisku od každého přihlášeného exponátu, a to na kontaktní adresu soutěže. Pokud je autorů díla více, může jej přihlásit jen jeden autor se souhlasem ostatních autorů. Každý člen Komise může navrhnout k hodnocení na společném zasedání další exponáty, vždy však se souhlasem vydavatele nebo autora s přihlášením díla do soutěže a s doložením navrhovaného díla nejpozději při jednání Komise s hodnocením produktů.

Pro ročník Mapa roku 2021 je uzávěrka zaslání přihlášek a soutěžních produktů 20. 3. 2022 (zařazeny do soutěže budou produkty doručené nejpozději do 31. 3. 2022, včetně), na pozdější dodání nebude brán zřetel.

Vlastní **hodnocení exponátů** probíhá tříkolově, a to podle následujícího postupu:

1. kolo: Po uzávěrce soutěže provede předseda Komise rozdělení exponátů k prvnímu posouzení jednotlivým členům Komise, přičemž přihlíží k odbornosti členů a jejich regionální působnosti. Kategorie se vyhodnocuje, jen jsou-li do ní přihlášeny alespoň tři produkty.

2. kolo: Na společném zasedání každý ze členů Komise představí jemu přidělené produkty a report z jejich zhodnocení. Každý člen Komise navrhne z exponátů jemu určených k hodnocení vhodné exponáty k nominaci na ocenění v jednotlivých kategoriích. Ostatní členové jeho nominaci schvalují a mohou navrhnout k nominaci další exponáty. Následně se Komise dohodne na počtu a výběru nominovaných produktů. Každý člen Komise má možnost na společném zasedání představit produkt, který do soutěže ne-

byl ve stanoveném termínu přihlášen, ale odpovídá pravidlům soutěže a jeho autor/vydavatel souhlasí s dodatečným zařazením do hodnocení soutěže. Toto opatření je nazýváno jako „divoká karta“.

3. kolo: Nominované exponáty jsou hodnoceny všemi přítomnými členy Komise tajným hlasováním; ocenění Mapa roku v příslušné kategorii se získává exponát s nejlepším hodnocením, další pořadí se nezveřejňuje. V případě rovnosti bodů více produktů na prvním místě hlasuje komise o dodatečném pořadí těchto produktů tak, aby mohl být stanoven jeden vítěz kategorie. Pokud i v tomto hlasování dojde k rovnosti bodů/hodnocení, rozhoduje o výsledku předsedkyně Komise.

Nominace na **ocenění Mapa roku** se zveřejňují minimálně týden před vyhlášením výsledků soutěže.

V odůvodněných případech může zasedání hodnotící komise proběhnout online, a to při dodržení všech podmínek pro dodržení postupu hodnocení exponátů, včetně tajného hlasování. Technickou realizaci zajišťuje předseda/předsedkyně nebo jím/jí pověřená osoba.

Ve výjimečných případech může Komise udělit **Zvláštní cenu** kterémukoli účastníkovi nebo nevítežnému exponátu, vždy s řádným odůvodněním. Návrh na Zvláštní cenu může vyslovit každý z členů Komise. O udělení Zvláštní ceny následně Komise hlasuje.

Členové Komise neposkytují informace z procesu hodnocení exponátů a nesdělují výsledky před jejich oficiálním zveřejněním.

Výsledky soutěže zveřejňuje předsedkyně Komise a prezident ČKS, případně jimi pověřené osoby, na veřejném vyhlášení nebo jinou vhodnou formou (například na webových stránkách soutěže a ve Zpravodaji ČKS).

Proti výsledkům soutěže není odvolání.

Pravidla vstupují v platnost 30. 1. 2022 pro ročník Mapa roku 2021.

Více informací na [webových stránkách](#).

V případě dotazů, prosím, kontaktujte alena.vondrakova@upol.cz.

*Alena Vondráková,
předsedkyně hodnotící komise*

Nový vedoucí katedry na Univerzitě obrany v Brně

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Rok 2022 přinesl změnu ve funkci vedoucího katedry vojenské geografie a meteorologie na Univerzitě obrany v Brně.

Na konci roku 2021 ukončil své působení ve funkci vedoucího katedry vojenské geografie a meteorologie na Univerzitě obrany v Brně plukovník gšt. v záloze doc. Ing. Vladimír Kovařík, MSc. Ph.D. Ve funkci vedoucího katedry pracoval deset let, a to od listopadu 2011, kdy katedru převzal od svého předchůdce, dnes profesora Talhofera. Od 1. ledna 2022 se vlády nad katedrou ujal **plukovník gšt. doc. Ing. Martin Hubáček, Ph.D.**

K nové pozici gratulujeme a přejeme mnoho úspěchů!

Vladimír Kovařík

plk. gšt. doc. Ing. Martin Hubáček, Ph.D.

Zdroj: Univerzita obrany, 2019

ÚSPĚCH STUDENTKY GEOGRAFICKÉHO ÚSTAVU MUNI V SOUTĚŽI O NEJLEPŠÍ SVP

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Studentka Geografického ústavu **Tereza Pavlíková** získala 1. místo v **soutěži o nejlepší studentskou vědeckou práci** pro rok 2021 vyhlášenou Českou geografickou společností.

K ocenění gratulujeme!

Více informací o soutěži je k dispozici na stránkách České geografické společnosti.

Firmy Mapa Slovakia Digital a T-MAPY Slovensko dokončily svoji fúzi a spojily se v jednu společnost

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Fúzí vznikla jedna silná a konkurenceschopná společnost T-MAPY s. r. o.

Dovolujeme si tímto oznámit oficiální sloučení firem Mapa Slovakia Digital s. r. o. a T-MAPY Slovensko s. r. o.

Společnost bude nadále vystupovat pod jedním názvem **T-MAPY s. r. o.**

„Proběhlá fúze je dalším z kroků naší strategie směřující k větší agregaci subjektů na poli geomatiky a představuje skvělou příležitost k posílení portfolia našich produktů a služeb“ říká **Ing. Jiří Bradáč**, jednatel společnosti T-MAPY.

„Propojením know-how obou firem výrazně vzroste naše společná schopnost kvalitně se pohybovat na poli GIS, správy majetku, 3D GIS a BIM či AM/FM jak z pohledu softwarových řešení, tak z pohledu geodat na česko-slovenském trhu geomatiky. Jsme pevně přesvědčeni, že vzniklý subjekt má jasný synergický potenciál a bude pozitivně přijat jak zákazníky, tak partnery obou společností.“ dodává Ing. Bradáč.

Martin Čapoun, T-MAPY

T-MAPY

www.tmapy.cz

PŘÍRUČKA: CITOVÁNÍ KARTOGRAFICKÝCH DOKUMENTŮ

DOPORUČUJEME

Rozšířený překlad publikace **Cartographic citations** (Chicago, 2010) připravili zaměstnanci Knihovny geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Původní verze byla aktualizována a doplněna příklady citování v ISO 690, včetně zapracovaných změn 4. vydání (2021).

Jde o první podrobnou příručku v českém jazyce, která představuje možnosti citování klasických typů speciálních kartografických dokumentů a šedé literatury, ale i nových elektronických zdrojů v této oblasti. Proto věříme, že příručka bude prospěšná široké odborné i laické veřejnosti.

Publikaci společně vydala Univerzita Karlova (Přírodovědecká fakulta) a Národní knihovna ČR (Knihovnický institut).

Cena jednoho kusu publikace je 45 Kč. Při dodání poštou je účtováno balné ve výši 10 Kč a poštovné podle ceníku České pošty.

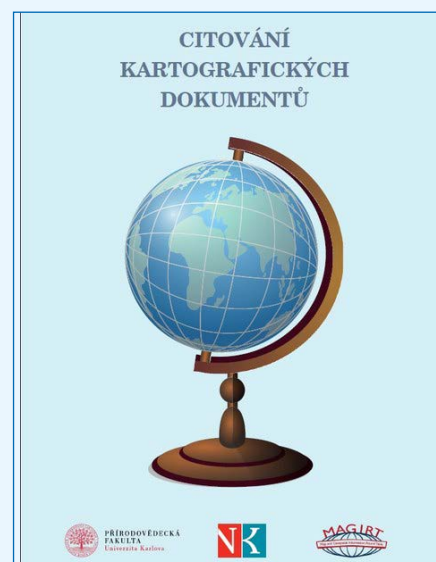
V případě zájmu o příručku kontaktujte paní Renatu Fialovou renata.fialova@nkp.cz z Národní knihovny České republiky.

--- KOLLEN, Christine, SHAWA, Wangyal a LARSGAARD, Mary Lynette. **Citování kartografických dokumentů: chicagský styl a ISO 690.**

První české vydání. Praha: Knihovna geografie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, 2021. 51 stran. ISBN 978-80-7050-744-5.

V případě zájmu o řešenou problematiku kontaktujte Dr. Evu Novotnou z Mapové sbírky UK novotn48@natur.cuni.cz.

Zdroj: PĚF UK

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY

NK

MAGIRT

Vltava: proměny historické krajiny

Výstava společně s kritickým katalogem představuje výstupy projektu **Vltava: proměny historické krajiny v důsledku povodní, stavby přehrad a změn ve využití území s vazbami na kulturní a společenské aktivity v okolí řeky** vytvořené v letech 2018 až 2022. Projekt je společně řešen Stavební fakultou ČVUT v Praze a Přírodovědeckou fakultou UK a je podpořen z programu Ministerstva kultury na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II).

Cílem projektu a výstavy je identifikovat, dokumentovat, rekonstruovat a zpřístupnit **nemovitě a movitě kulturní dědictví naší patrně nejznámější a nejoblíbenější řeky Vltavy a jejích břehů** (konkrétně úseku od pramene řeky k soutoku s Berouňkou), které byly pozměněny technickými zásahy (především výstavba přehrad) a proměnou funkcí řeky (výrobní, dopravní, rekreační) v kontextu společenských změn. K rekonstrukci a dokumentaci proměn a dědictví řeky a jejích břehů využívá projekt i výstava historických pramenů a moderních geoinformačních technologií. Výstupy projektu jsou zpřístupněny prostřednictvím stránek <https://vltava.fsv.cvut.cz/>.

Výstava je realizovaná **8. 2.–7. 4. 2022** v prostorách **atria Stavební fakulty ČVUT v Praze** (Thákurova 7, Praha 6). Po skončení bude posterová část výstavy archivována v Mapové sbírce Přírodovědecké fakulty UK a bude možné její zapůjčení pro případně další zájemce (muzea, regionální instituce apod.), 3D exponáty pak budou nabídnuty k trvalé expozici v lokalitách s vazbou na dané konkrétní území. Přejeme návštěvníkům výstavy, čtenářům katalogu a uživatelům našeho webu, aby výsledky naší práce přispěly k prohloubení znalostí o proměnách řeky Vltavy a jejích břehů, a při návštěvě tohoto území mohli lépe vnímat jeho krásu, proměny i potřebu ochrany.

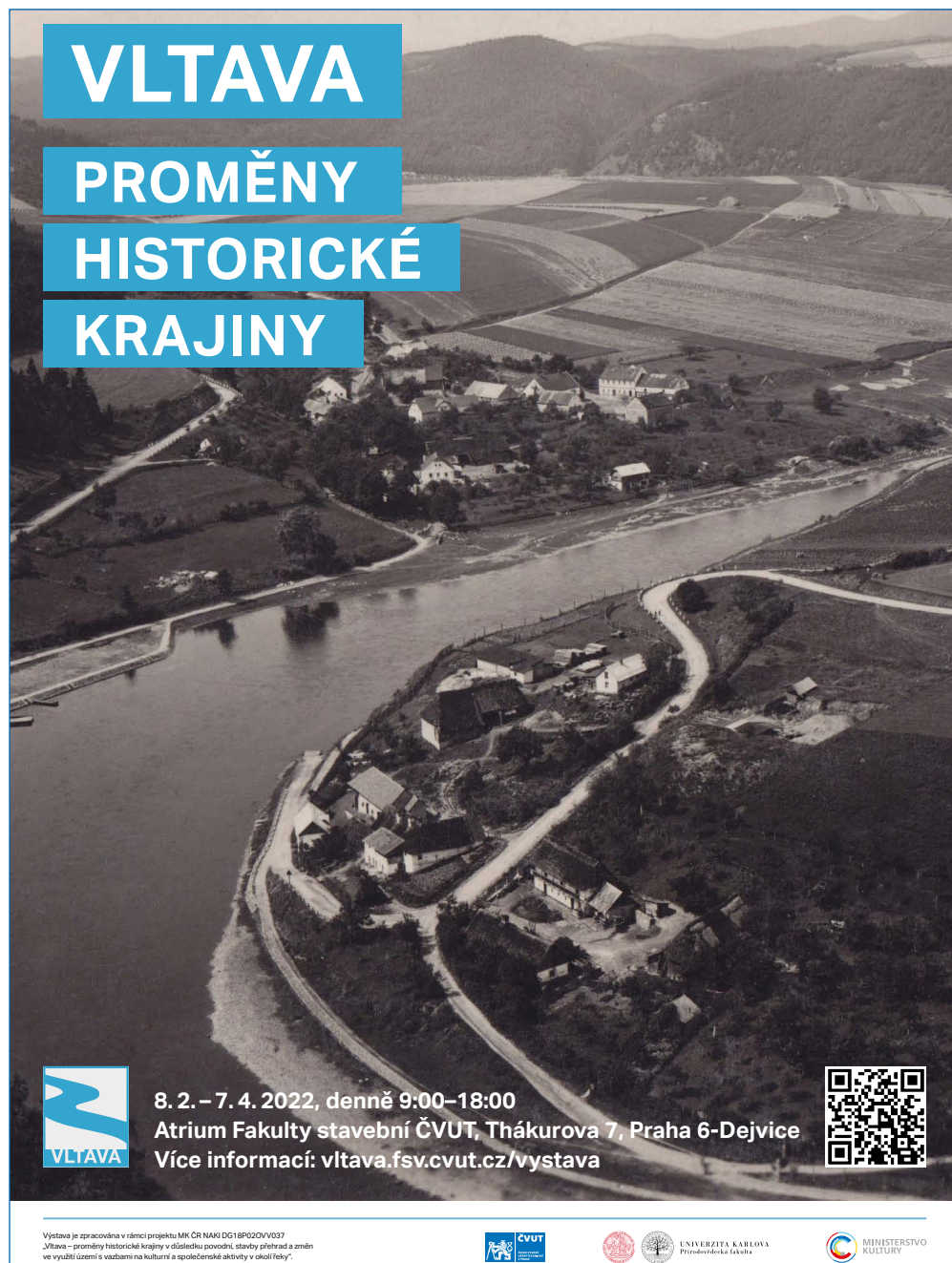
Výstavní expozice představuje 58 posterů, čtyři trojrozměrné modely, videoprojekci, dotykově ovládanou mapovou aplikaci na velkoplošné obrazovce, ukázkou aplikace virtuální reality, pochozí starou topografickou mapu a tzv. fotokoutek. Postery představují rámcově všechna témata, která jsou v rámci projektu zpracována. Jde o témata věnovaná celému zkoumanému území – řece Vltavě a jejím břehům od pramene po soutok s Berouňkou, ale také věnovaná vybraným lokalitám, které celé či částečně zmizely pod hladinou vodních nádrží tvořící Vltavskou kaskádu a zásadně pozměnily samotnou řeku, její bezprostřední okolí a jejich funkci. Součástí výstavy jsou čtyři velkoformátové trojrozměrné modely. Prvním z nich je návrh nerealizované přehradu u obce Slapy nad Vltavou. Další tři pak trojrozměrně předsta-

vujují historickou krajinu v okolí největších vodních nádrží. Doplněno je i zobrazení současné hladiny, díky čemuž je možné sledovat zatopená území. Nejvýznamnější místa je možné na modelech zvýraznit rozsvícením diody pomocí připojeného ovládacího panelu.

Návštěvník si může povšimnout dvou velkoformátových obrazovek. První je možné využít jako dotykového média pro ovládání vytvořené webové mapové aplikace. V rámci 2D aplikace je zde možné posouvat mapovým oknem, přibližovat se či oddalovat nebo přepínat podkladovou mapu. Některé mapové prvky fungují jako odkazy zobrazující detaily objektů, historické fotografie nebo přesměrování do jiných databází. V rámci 3D aplikace je možné procházet trojrozměrnou scénou, která vznikla kombinací rekonstru-

ovaného výškopisu, textur využití území v polovině 19. století, procedurálně modelovaných budov i detailních modelů některých staveb. Druhá obrazovka prezentuje dobové místopisné fotografie, nebo ukázky trojrozměrné rekonstrukce celého údolí Vltavy v podobě videoprezentací. Vltava má své kouzlo v každou dobu. K té Vltavskou kaskádou ukončené bezesporu patřili plavci na vorech. Pokud se chce návštěvník v jednoho proměnit, může navštívit fotokoutek, kde svou tvář zamění s tváří voraře Václava Husy s laskavým svolením jeho žijících potomků. Na výstavě je také možné zhlédnout model jednoho z vorů, na kterém se voraři plavili. Výstava je podpořena **záštitou České kartografické společnosti** a České geografické společnosti.

Jiří Cajthaml

**VLTAVA
PROMĚNY
HISTORICKÉ
KRAJINY**

8. 2. – 7. 4. 2022, denně 9:00–18:00
Atrium Fakulty stavební ČVUT, Thákurova 7, Praha 6-Dejvice
Více informací: vltava.fsv.cvut.cz/vystava

Výstava je zpracována v rámci projektu MK ČR NAKI DG18P020U/V037
„Vltava – proměny historické krajiny v důsledku povodní, stavby přehrad a změn ve využití území s vazbami na kulturní a společenské aktivity v okolí řeky“.

Představujeme nové členy ČKS

V prvním měsíci roku 2022 přivítala Česká kartografická společnost do svých řad čtyři nové členy. Z toho tři patří mezi pracovníky Katedry geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci a čtvrtý nový člen na UP studoval. Přinášíme jejich krátké představení...

Mgr. Radek Barviř, Ph.D. je odborným asistentem na Katedře geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci. Už od malička rád objevoval krajinu a kreslil mapy. Zájem o zeměpis a matematiku na základní a střední škole ho proto zavedl až ke studiu geoinformatiky a geografie na olomoucké univerzitě. V průběhu studia se volbou kvalifikačních prací zaměřil na tvorbu reálných 3D vizualizací prostřednictvím 3D tisku – nejprve v podobě modelů reliéfu a povrchu, později na automatizaci tvorby interaktivních tyflomap. Vývoji multimedialních tyflomap TouchIt3D, 3D modelování a výzkumu v laboratoři 3DGLORY (3D Geospatial Laboratory) na půdě olomoucké geoinformatiky se v rámci projektové činnosti věnuje doposud.

Během doktorského studia se začal pod vedením prof. Víta Voženílky zabývat problematikou měření grafické náplně map. Ačkoliv zorientovat se v tomto opomíjeném poli teoretické kartografie bylo zprvu náročné, výsledkem práce je nový přístup pro hodnocení grafické náplně prostřednictvím vytvořeného volně dostupného nástroje GMLMT (Graphic Map Load Measuring Tool) pracujícího na principu detekce hran mapové kresby. Tento přístup byl ověřen na sérii případových studií prostřednictvím různých typů map, témat i mapovaných oblastí.

Rád čerpá inspiraci na zahraničních pracovištích. Jeho studijní a výzkumné stáže směřovaly například do norského Trondheimu, rakouského Villachu, maďarského Székesfehérváru či estonského Tartu. Cestování a objevování krajiny se intenzivně věnuje i ve svém volném čase, stejně jako horské turistice a dalším outdoorovým aktivitám kompenzujícím čas strávený prací u počítače.

Na univerzitě v současnosti vyučuje zejména na kartograficky orientované předměty, jako jsou Pokročilá vizualizace, Kartografický projekt, Principles of Geovisualisation, Design in Geovisualisation či Geoinformatika v krizovém managementu. Vypomáhá také v dalších kurzech. Zároveň pokračuje ve výzkumu náplně mapy a geoprostorového 3D tisku a pravidelně se účastní tuzemských i zahraničních kartografických konferencí. Každoročně se také podílí na přípravě tradičních Kartografických dnů v Olomouci.

Mgr. Jakub Koniček je studentem čtvrtého ročníku doktorského studia na Katedře geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci, kde studuje již od bakaláře. Jeho dizertační výzkum a tvorba pod vedením prof. Voženílky se zaměřují především na nové trendy v kartografii, zejména infografiku a pokročilé datové vizualizace. Snaží se přispět k lepšímu efektivnějšímu propojení grafického designu a kartografie. V rámci edukační činnosti se podílí na výuce odborných předmětů kartografie, kartografického designu a základů GIS v českém i anglickém studijním programu. Pracovně na katedře působí v rámci projektové činnosti jako kartograf a grafik, kde se podílel na tvorbě *Atlasu nářečí českého jazyka: krácení vokálů* nebo *Atlasu Moravskoslezského kraje*.

Mimo akademické povinnosti se aktivně věnuje propagaci geoinformatiky na školách nebo veletrzích vysokého školství. Spolupracuje s Přírodovědeckou fakultou UP, kde vytváří její grafické materiály nebo webové prezence. Jeho grafiky jste již mohli spatřit i pod hlavičkou České kartografické společnosti, zejména v podobě pozvánek na rozličné události a nejnověji i v podobě kalendáře ČKS pro letošní rok.

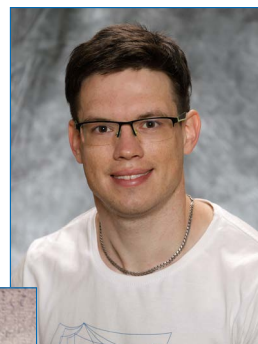
Svoje nadšení a získané zkušenosti se snaží prodávat dál i mimo univerzitní půdu. Spolupracuje s neziskovou organizací Czechitas, kde působí jako lektor několika kurzů zaměřených na grafiku i webový design. Pokud by vás zajímalo něco víc z jeho tvorby nebo výzkumu, můžete navštívit jeho osobní stránky iamkono.com.

RNDr. Rostislav Nétek, Ph.D. je absolventem magisterského i doktorského studia oboru Geoinformatika a kartografie na Katedře geoinformatiky, Přírodovědecké fakulty, Univerzity Palackého v Olomouci. Od září 2015 působí na stejném pracovišti jako odborný asistent. Zaměřuje se na propojení kartografie a geoinformatiky s webovými technologiemi, vizualizací a sdílením prostorových dat na internetu a strategií otevřených softwarů či dat. Jeho odbornou profilací je webová kartografie, geoinformační technologie, open source a kreativní průmysly. V rámci komerčních aktivit se věnuje webdesignu a vývoji webových řešení. Absolvoval řadu zahraničních výzkumných stáží (Rakousko, Peru, Švýcarsko, Island, Norsko, Maďarsko, Řecko, Španělsko), zpravidla se zaměřením na vývoj geoinforma-

kých produktů. Je propagátorem webových open source technologií, členem odborné skupiny *Open source a open data* při České asociaci pro geoinformace a zástupcem katedry v celosvětové síti laboratoří ICA-OS-Geo.

RNDr. Luboš Bělka, Ph.D. vystudoval učitelství matematiky a geografie na Univerzitě Palackého v Olomouci a získal doktorát z geoinformatiky a kartografie na Univerzitě Karlově v Praze pod vedením prof. Voženílky. Od roku 2001 pracuje v Dobrušce, nejprve jako fotogrammetr a od roku 2004 jako výzkumný a vývojový pracovník. Od roku 2018 je ředitelem odboru aplikovaného rozvoje.

Radek
Barviř

Jakub
Koniček

Rostislav
Nétek

Luboš
Bělka

Přidejte se také! Více na www.cartography.cz

Obhájené kvalifikační práce

Geografický ústav Masarykovy univerzity informuje o vybraných kvalifikačních pracích obhájených v roce 2022.

Plné texty závěrečných prací jsou dostupné prostřednictvím univerzitního informačního systému <https://is.muni.cz>.

Disertační práce

Landslide Susceptibility Assessment for Highway in Bhutan

Autor: Sangey Pasang

Školitel: prof. RNDr. Petr Kubíček, CSc.

Anotace: Mountainous roads by the nature of the topography are prone to landslides which are further aggravated by a few other natural and anthropogenic factors along a road. Most landslides along a road are accompanied by road blockages, and in extreme situations, partial or complete failure of the road sections are not uncommon. Bhutan, a mountainous country in the eastern Himalayas relies solely on its road transport network for the flow of goods and services. When a landslide occurs along a road length, there will be a major disruption in the transportation system resulting in an area getting completely cut off from the rest of the nation. Therefore, the road engineers and planners face an uphill task to select a road alignment to avoid landslide-prone areas as well as to assess landslide occurrences on an existing road. Lack of technical expertise and access to data and technological tools has contributed to the problem. But with the growth of Geoinformatics and easier access to remote sensing data and digital information, studies on landslide assessments in Bhutan has been increasing in recent months. Landslide assessment consists of landslide mapping validated with models and field investigations. Landslide hazard, landslide risk, and landslide susceptibility mappings are carried out to understand and predict the occurrences and risks associated with a landslide event. Landslide susceptibility map represents the area of

probable locations for occurrence of landslide and are developed in GIS platform and validated using models. These models based mostly on statistical methods and artificial intelligence are now commonly adopted to predict the interaction of the causative factors of a landslide. In this thesis, the focus is to generate landslide susceptibility maps along a road corridor in Bhutan. The causative factors considered were proximity to road, slope angle, elevation, lithology, land cover, fault line, slope aspects, vegetation and, proximity to drainage. The models such as Information Value, Weight of Evidence, Logistic regression, and Random Forest were used to compute the contributing weight of the several causative factors to landslide inventories along a highway. Few causative factors such as slope angle, elevation, and fault lines were prominently higher contributors to the landslide occurrence in comparison to other factors. In general, the landslide susceptibility maps generated in the study area shows that the area can be categorised as very low, low, moderate, high, and very high susceptibility zones. In particular, a major region in southern Bhutan was identified under the very high landslide susceptible zone due to the region's high degree of slope angle and the frequent fault lines. The models were validated for their performance using the area under the curve of the receiver operating characteristic on training and test samples. All the models achieved more than 72% area under the curve which indicates model validity. The information value and the random forest model performed better than the other models in developing a reliable landslide susceptibility map. The performance was also measured by overlying the test landslide sample on the generated landslide susceptibility maps. The majority of the landslide test samples fell within the high and very high landslide susceptibility zones,

which shows good performance of the model. From the case studies, we conclude that the landslide susceptibility map that can be produced from various methods can be used for managing resources in the prevention and mitigation of landslides along highways in Bhutan.

--- Pasang, S. (2022), Landslide Susceptibility Assessment for Highway in Bhutan. Geografický ústav, Masarykova univerzita, školitel: prof. RNDr. Petr Kubíček, CSc.

Cartographic Visual Analysis of Big Data Sets

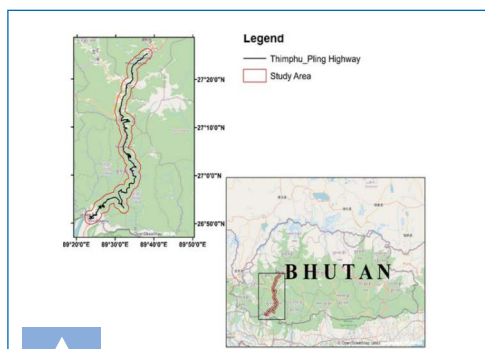
Autor: Mgr. Peter Ondrejka

Školitel: Mgr. Karel Staněk, Ph.D.

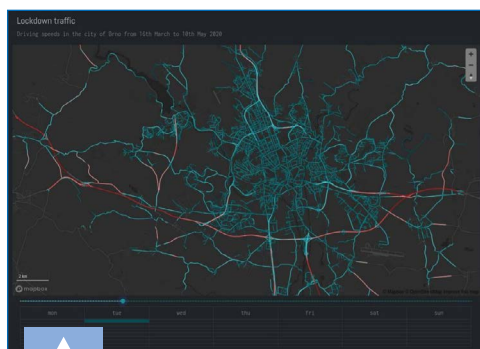
Anotace: This thesis explores the issues of cartographic visualization of spatial big data in the digital environment. The defining properties of big data are outlined with a classification of spatial big data types. The thesis then searches how to address high graphic fill in maps based on big data within the constraints of digital mapping environments. In that matter, hexagonal aggregation is examined in greater detail. Selected issues of user interaction and user engagement are also described. The practical part of the thesis sets out the advantages and limitations of vector tile format and WebGL rendering environment for cartographic visualization of big data. These technologies are then used in two map-based web applications: Hexbin explorer that maps selected aspects of urban quality of life, and Lockdown traffic that displays detailed traffic speed records, both for the city of Brno.

--- Ondrejka P, S. (2022), Cartographic Visual Analysis of Big Data Sets. Geografický ústav, Masarykova univerzita, školitel: Mgr. Karel Staněk, Ph.D.

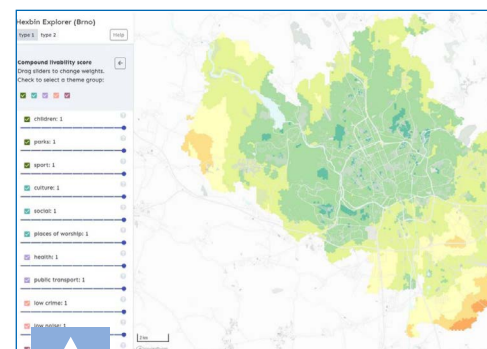
Zdeněk Stachoň

Z disertační práce S. Pasanga

Z disertační práce P. Ondrejky

Z disertační práce P. Ondrejky

Věděli jste, že ČNB vydala pamětní minci k 500. výročí Klaudyánky?

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Jako pěkný dárek může posloužit pamětní mince vydaná Českou národní bankou. Jedná se o pamětní stříbrnou dvousetkorunu k 500. výročí vydání Klaudyánovy mapy.

Dvousetkoruna je ražena ze slitiny obsahující 925 dílů stříbra a 75 dílů mědi a vydává se ve dvojitým provedení, v běžném a špičkovém (proof), které se liší povrchovou úpravou a provedením hrany.

U mincí špičkové kvality je pole mince vysoce leštěné a reliéf je matován, hrana je hladká s vlysem *ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA * Ag 0.925 * 13 g **. Mince běžné kvality mají hranu vroubkovanou. Průměr mince je 31 mm, hmotnost 13 g a síla je 2,2 mm. Stejně jako u každé ražby mincí jsou i u těchto mincí povoleny odchylky v průměru 0,1 mm a v síle 0,15 mm. V hmotnosti je povolena odchylka nahoru 0,26 g a v obsahu stříbra odchylka nahoru 1 %.

Na lící straně dvousetkoruny je zobrazen motiv z Klaudyánovy mapy, kterým je alegorický vůz s cestujícími tažený dvěma spřeženími na opačné strany. V dolní části mincovního pole jsou umístěny znaky Uherského království a Českého království, v jejichž zákrytu jsou vlevo znaky Rožmberků a Slavatů a vpravo znaky Šternberků a Švihovských z Rýzemberka. Při horním okraji mince v neuzavřeném popisu je název státu „ČESKÁ REPUBLIKA“. Označení nominální hodnoty

mince se zkratkou peněžní jednotky 200 Kč se nachází při spodním okraji mince. Značka České mincovny tvořená písmeny „Č“ a „M“ je umístěna při levém okraji dvousetkoruny. Na rubové straně dvousetkoruny je vyobrazena mapová část Klaudyánovy mapy. Při horním okraji mince v neuzavřeném popisu je text „KLAUDYÁNOVA MAPA“. Pod tímto textem jsou ve dvou řádcích letopočty „1518“ a „2018“. Inicialy autora mince, akademického sochaře Zbyňka Fojtů, které jsou tvořeny kompozicí písmen „F“ a „Z“, jsou umístěny při levém okraji dvousetkoruny.

Zdroj: Česká národní banka

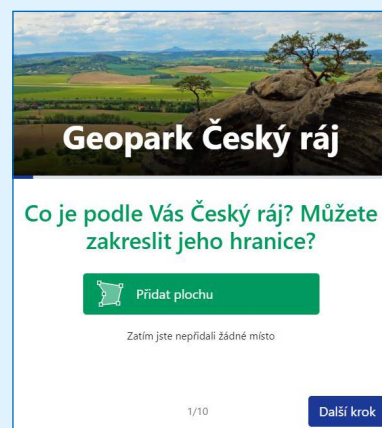
BYLI JSTE NĚKDY V ČESKÉM RÁJI?

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Kde to máte v Českém ráji rádi, kde trávíte svůj volný čas? Kam byste vzali své přátele na výlet? A která místa podle Vás už nejsou to, co dřív? Pojďte spolu s námi vytvořit **pocitovou mapu geoparku**.

Tvorba pocitové mapy probíhá v rámci řešení projektu projektu „Proaktivní řešení negativních vlivů overturismu“, reg. č. TL03000020. Poskytovatelem podpory je Technologická agentura České republiky.

Více informací a formulář jsou na www.pocitovemapy.cz/cesky-raj-2021

POZVÁNKA NA KONFERENCI GEOKARTO 2022

POZVÁNKA

V termínu **8.–9. září 2022** se v prostorách Přírodovědecké fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě uskuteční konference **GeoKARTO 2022**. Konferenci organizuje každé dva roky Kartografická společnost Slovenska, letos to bude především ve spolupráci s Katedrou fyzické geografie a geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě.

Mezi **tematické okruhy** patří:

1. Teória kartografie, geoinformatiky a geodézie
2. Tvorba, vydávanie, používanie máp a atlasov
3. Mapovanie a zber dát pre GIS
4. Štandardizácia, infraštruktúra, metadáta, geodatabázy
5. Open-source GIS a otvorený digitálny obsah
6. Webová kartografia, geovizualizácia a publikovanie geodát

7. Dialkový prieskum Zeme a spracovanie obrazu vo vzťahu k tvorbe tematických máp
8. Informačné systémy o území a kataster
9. Geopriestorové analýzy a modelovanie
10. Historické a staré mapy
11. Vzdelávanie a prax

Účastníci konference mohou přispět do konferenčního sborníku abstraktem v rozsahu jedné normostrany. Vybrané příspěvky budou publikovány v časopise **Kartografické listy**.

Termín pro přihlášení abstraktů je **31. května 2022**, zaslání článků do časopisu Kartografické listy je možné v termínu do 30. dubna 2022 nebo do 30. září 2022. Úhrada účastnického poplatku a registrace účastníků probíhají do **31. 8. 2022**.

Mezi možné způsoby aktivní účasti patří tradičně přednáška nebo poster. Součástí programu bude i společenský večer ve čtvrtek 9. září 2022. Konference by se měla uskutečnit v prezenční formě.

Více informací na webových stránkách <https://fyzgis.fns.uniba.sk/geokarto2022>.

Alena Vondráková

Zanikající a kriticky ohrožené jevy našich nářečí

V termínu od 1. května do 30. června 2022 se ve Vlastivědném muzeu v Olomouci uskuteční interaktivní výstava představující výzkum nářečních jevů, a to především v mapách.

Rozumíte řeči svých prarodičů, přátel a známých z jiných koutů naší země, mluví-li nářečím? Rozumějí oni vám? Zajímá vás, jak odlišná jsou naše nářečí? Chcete se dozvědět více o řeči svého regionu? **Multi-mediální výstava s mapami vám odhalí rozdíly mezi nářečnickými českého jazyka.**

Výstava představuje **výzkum nářečních jevů** a zpřístupňuje jazykové dědictví veřejnosti, školám všech stupňů, zájemcům o český jazyk, folklor a historii, kronikářům apod. Opírá se o moderní audiovizuální a interaktivní prvky, jež zprostředkovávají unikátní (a mnohdy jediné) záznamy nezřídka již zaniklých nebo velmi vzácných nářečních jevů. Čelné místo mezi exponáty zaujmají mapy, a to nejen mapy nejohroženějších nářečních jevů, ale i jevů stále živých. Na mapách ozvučených uslyší návštěvníci unikátní zvukové záznamy. Starší a novější zvukové nahrávky nářečí ilustrují, jak se naše nářečí během uplynulých 50 let změnila. Návštěvníkům je k dispozici interaktivní nářeční geoportál, TV animace s obrazovým materiálem a audioprůvodce. Na žáky a studenty čekají edukační materiály a pracovní listy. Součástí výstavy jsou také populárně naučné dialektologické přednášky, jež přinesou další zajímavosti o nářečích.

Výstava se koná u příležitosti 70. výročí existence dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR v Brně, které se jako jediné akademické pracoviště v Česku dlouhodobě věnuje systematickému zkoumání dialektů. Výstava vznikla na základě řešení projektu č. DG20P02OV029 *Nářečí českého jazyka interaktivně. Dokumentace a zpřístup-*

**KRITICKY OHROŽENÉ JEVY
NAŠICH NÁŘEČÍ**

1. 5. 2022 – 30. 6. 2022

Vlastivědné muzeum Olomouc
Interaktivní výstava s mapami

nění mizejícího jazykového dědictví jako nedílné součásti regionálních identit, poskytovatel podpory Ministerstvo kultury, Program

NAKI II, řešitelé: Ústav pro jazyk český AV ČR a Univerzita Palackého v Olomouci.

Vít Voženílek

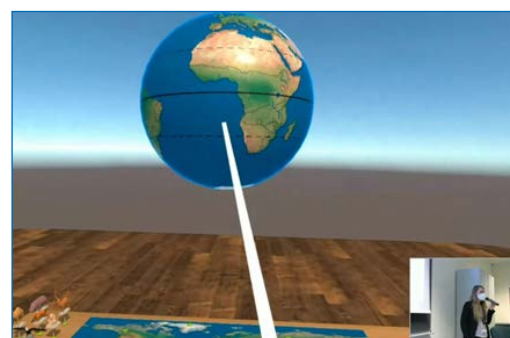
Předkonferenční workshop Mezinárodní kartografické konference: Kartografie pro imerzivní virtuální prostředí

Zástupci komisi ICA *Commission on User eXperience (UX)* Zdeněk Stachoň a *Commission on Cognitive Issues in Geographic Information Visualization* Petr Kubíček organizovali předkonferenční workshop při Mezinárodní kartografické konferenci ve Florencii.

Workshop byl zaměřen na nedostatečně prostudovaný kontext používání map k prozkoumávání, interakci a porozumění imerzivním (pohlucujícím) virtuálním geografickým prostředím. V rámci workshopu, který proběhl hybridní formou, vystoupili odborníci z celé řady institucí, které se virtuálním geografickým prostředím intenzivně věnují. Kompletní program workshopu a vybrané prezentace jsou k dispozici [online](#).

Seznam vyzvaných přednášek: **Alexander Klippel**: *Thinking within – Explorations toward a science of immersive experiences*; **Arzu Coltekin**: *Extended (virtual, augmented, mixed) reality in spatial sciences*; **Ioannis Giannopoulos**: *Geographic Aware Augmented Reality*; **Čeněk Šašinka**: *Collaborative Immersive Virtual Environments: new dimension of working and learning*.

Zdeněk Stachoň

Historická kartografie v českých publikacích roku 2021

Adam, Dušan

Dva archivní itineráře císařské silnice Brno – Jihlava.

[=Two archive itineraries of the imperial road Brno–Jihlava.] / Dušan Adam. — In Z dějin geodézie a kartografie 20 / edited by Antonín Švejda. — Praha: Národní technické muzeum, 2021. — 261 p. : ill. — (p. 74–82). ISBN 978–80–7037–330–9. ISSN 0232–0916.

Glonek, Jiří

Paměť starých map. Toponyma kolem hlavního hřebene Jeseníků.

[=Memory of the old maps. Toponymics around the Jeseniky's main ridge] / Jiří Glonek. — In XX. svatováclavské setkání v Jeseníku: paměť jeseníckých hor, Jeseník: Vlastivědné muzeum Jesenicka: Zemský archiv v Opavě– Státní okresní archiv Jeseník, 2020. — 160 p.: ill. — (p. 17–36). ISBN 978–80–87496–22–0.

Grim, Tomáš

Mapy nového československého státu Klementa Salače.

[=Maps of the new Czechoslovak state by Klement Salač] / Tomáš Grim. — In dějin geodézie a kartografie 20 / edited by Antonín Švejda. — Praha: Národní technické muzeum, 2021. — 261 p.: ill. — (p. 83–88). ISBN 978–80–7037–330–9. ISSN 0232–0916.

Kovářová, Helena

Mapa Moravy v konkurenčním boji holandských vydavatelů atlasů v letech 1573–1633.

[=Moravia map in a competitive fight of the Dutch atlas publishers in 1573–1633] / Helena Kovářová. In Z dějin geodézie a kartografie 20 / edited by Antonín Švejda. — Praha: Národní technické muzeum, 2021. — 261 p. : ill. — (p. 29–45). ISBN 978–80–7037–330–9. ISSN 0232–0916.

Kovářová, Helena

Mapy českých zemí v atlasech kolínských kartografických škol přelomu 16. a 17. století.

[=Map of Bohemian country in the atlases of Kolin cartographic school from the turn of 16. and 17. century] / Helena Kovářová. — In Z dějin geodézie a kartografie 20 / edited by Antonín Švejda. — Praha: Národní technické muzeum, 2021. — 261 p. : ill. — (p. 53–66). ISBN 978–80–7037–330–9. ISSN 0232–0916.

Mikšovský, Miroslav

K historii vydávání automap.

[=To the history of road map publishing] / Miroslav Mikšovský. — In Z dějin geodézie a kartografie 20 / edited by Antonín Švejda. — Praha: Národní technické muzeum, 2021. — 261 p. : ill. — (p. 89–108). ISBN 978–80–7037–330–9. ISSN 0232–0916.

Novotná, Eva

Klaudyánova mapa Čech v Münsterově Kosmografii: s příklady z Mapové sbírky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

[=Claudianus's map of Bohemia in Münster's Cosmography: with examples from the Map Collection of the Faculty of Science, Charles University] / Eva Novotná. Kartografické listy = Cartographic letters, 2021, 29, 2, 33–59 : ill. ISSN 1336–5274; z: <https://gis.fns.uniba.sk/kartografickelisty/archiv/KL29/4.pdf>

Novotná, Eva

Database of digitized map collections of the Czech Republic

Database of digitized map collections of the Czech Republic / Eva Novotná. e–Perimetron, 2021, 16, 2, 72–77: ill. — ISSN 1790–3769 ; http://www.e-perimetron.org/Vol_16_2/Novotna.pdf

Paulus, Filip

Plány židovského osídlení na panství rodu Wallisů v Čechách z roku 1727.

[=Plans of Jewish settlement on the Wallis estate in Bohemia in 1727] / Filip Paulus, Šárka Steinová. — In Rakovnický historický sborník, 2020, 17, 1, 25–60. — ISSN 1213–5879.

Pošmourný, Karel

Geologická mapa Krkonoš Augustina Kaluži z roku 1818.

[=Geological map of the Krkonoše mountains by Augustin Kaluža from 1818] / Karel Pošmourný, Jan Kubeš. — In Krkonoše. Jizerské hory, 2021, 54, 10, 18–19. ISSN 1214–9381.

Slaboch, Václav

Co obsahují latinské nápisy v rozích Waldseemüllerovy mapy světa z roku 1507?

[=What do the latin inscriptions in the corners of Waldseemüller's world map from 1507 contain?] / Václav Slaboch. — In Z dějin geodézie a kartografie 20 / edited by Antonín Švejda. — Praha: Národní technické muzeum, 2021. — 261 p. : ill. — (p. 7–13). ISBN 978–80–7037–330–9. ISSN 0232–0916.

Sobotka, Jan

Jak to tehdy dozajista nebylo. První mapy bitvy u Slavkova 2. prosince 1805.

[=How it certainly was not. First maps of the Battle of Austerlitz, 2 December, 1805. 3. Settlements] / Jan Sobotka. In: S knihou v ruce / edited by Cisařová Smítková, Alena. Praha: NK ČR, 2020. — 323 p. : ill. — (p. 134–142). — ISBN 978–80–7050–727–8.

Stachoň, Zdeněk

Neznámá tisková deska Komenského mapy Moravy.

[=Unknown printing plate of Comenius' map of Moravia] / Zdeněk Stachoň, Josef Chrást. — In Z dějin geodézie a kartografie 20 / edited by Antonín Švejda. — Praha: Národní technické muzeum, 2021. — 261 p. : ill. — (p. 67–73). ISBN 978–80–7037–330–9. ISSN 0232–0916.

Úlovec, Jiří

Vyobrazení Nahého Újezdce z let 1698–1701.

[=Depiction of Nahý Újezdec from 1698–1701.] / Jiří Úlovec. In Západočeské archivy, 2021, 12, p. 78–85. ISSN 1804–9737. ISBN 978–80–906208–7–2.

Vlčková, Alena

Zrcadla v krajině aneb bývaly ve Štěnovicích rybníky.

[=Mirrors in the landscape or There used to be ponds in Štěňovice]. / Alena Vlčková. In Pod Zelenou Horou: vlastivědný sborník jižního Plzeňska, 2021, 24, 4, 19–21. ISSN 1802–8594.

Disertační práce

Novotná, Eva

Kartografické kulturní dědictví.

[=Cartographic cultural heritage] / Eva Novotná. — Prague: Charles University. — (Academic dissertation for the degree of Doctor of Philosophy, 31st May 2021); <http://hdl.handle.net/20.500.11956/126000>

The dissertation focuses on cartographic cultural heritage. Two main objectives of the work have been defined. Process a theoretical model of online accessibility of cartographic cultural heritage and verify it on a sample of map collections. Based on this model, create an online tool to improve the services of map collections. Qualitative research methods were used to achieve the objective, i. e. a questionnaire survey of collections and case studies. Partial models of user tasks and their evaluation were designed according to the IFLA library reference model. Testing 20 digitized map collections followed. The web tool Database of digitized map collections was created to improve the map collections services.

*Pro časopis Imago Mundi
připravila Eva Novotná,
ředitelka Mapové sbírky UK*

Informace

JUBILANTI ČKS

v roce 2022

50 let

Mgr. Jan PTÁČEK

55 let

Mgr. Jan LANGR

Mgr. Karel STANĚK, Ph.D.

60 let

prof. Ing. Dr. Jiří HORÁK

65 let

doc. Ing. Václav ČADA, CSc.

Ing. Jana KREJČOVÁ

Ing. Jarmila VÁŇOVÁ

70 let

Ing. Zdeněk HOFFMANN

90 let

prof. Ing. František MIKLOŠÍK, DrSc.

– čestný člen ČKS

doc. Ing. Miroslav MIKŠOVSKÝ, CSc.

– čestný člen ČKS

Srdečně

blahopřejeme!

CHYBÍ VÁM TU NĚJAKÁ ZPRÁVA?

Pokud pořádáte akci se zaměřením na kartografii, geoinformatiku a příbuzné obory, dejte nám o ní vědět.

Rádi uveřejníme pozvánku i s podrobnějšími informacemi.

Stačí poslat informaci na email alena.vondrakova@upol.cz.

Děkujeme!

Vyšlo (nejen) pro kartografy

Geodetický a kartografický obzor 1/2022

HÁNEK, P.–HÁNEK, P. ml.

Z historie signalizace vzdálených cílů

– K 200. výročí Gaussova heliotropu

SYMPOSIUM GIS OSTRAVA

POZVÁNKA

Tradiční symposium GIS Ostrava se uskuteční v termínu **16.–18. března 2022** v prostorách Vysoké školy báňské, TU Ostrava.

V rámci symposia se konají konference:

Smart City – vize a realita

Nový ročník tematicky navazuje na předchozí ročníky, zaměřené na smart city a smart region. V české konferenci se příspěvky zaměří na roli geoinformatiky při budování chytrých měst, propojení s BIM a DTM, a využití dálkového průzkum Země. Sekce BIM již získala podporu z MPO.

Earth Observation for Smart City and Smart Region

Příspěvky z anglické části konference budou po recenzním řízení publikovány ve zvláštním čísle časopisu Geoscape.

Studentská konference GISáček

Přijímání příspěvků včetně abstraktů probíhá do 4. 3. 2022.

V rámci konference proběhne také řada zajímavých seminářů: **QGIS Python API pro tvorbu vlastní nástrojů** (RNDr. Jan

Caha, Ph.D., GeoCzech, Inc.),

Úvod do prostorových databází

(GISmentors.cz), **Modelování dopravy ve webovém prostředí** (Daniel Beran, RoadTwin, Karel Jedlička, ZČU),

Citizen Science and Smart Communities

(prof. Maria Brovelli, Politecnico di Milano, Italy),

Introduction into the ARTMO toolbox for converting optical remote sensing data into biophysical variables

(Dr. Jochem Verrelst, University of Valencia, Spain),

Satellite radar interferometry. An effective technique for infrastructure monitoring

(Dr. Antonio Miguel Ruiz Armenteros, University of Jaén, Spain).

Symposium je vzhledem k celosvětově stále nejisté situaci s pandemií COVID-19 připravováno již od počátku jako videokonferenční.

Více informací na webových stránkách <https://gisak.vsb.cz/gisostrava/cz/>.

Členové České kartografické společnosti mají slevu na vložném 200 Kč.

Těšíme se na viděnou na konferenci!

Alena Vondráková

INFORMACE DO ZPRAVODAJE ČKS

Máte zajímavé zprávy z oboru, které by měly mít své místo ve Zpravodaji ČKS? Kontaktujte, prosím, členy redakce na níže uvedených adresách a domluvte se na požadovaném rozsahu a formě. Rádi uveřejníme pozvánky, reportáže z proběhlých akcí, informace o zajímavém dění v oboru a informace o členech a aktivitách ČKS.

Redakce

RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M. (alena.vondrakova@upol.cz) šéfredaktor, technická redakce, prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc. (vit.vozenilek@upol.cz), Ing. Růžena Zimová, Ph.D. (zimova@fsv.cvut.cz), prof. Ing. Václav Talhofer, CSc. (vaclav.talhofer@unob.cz)

Fotografie a obrázky

Archiv ZÚ, Archiv ICA, Václav Talhofer, Stanislav Popelka, Jakub Koníček, Radek Barvíř, Rostislav Nétek, Vít Voženílek, Luboš Bělka, Archiv PŘF UK, Daniel Vrbík, Archiv UNOB, Zdeněk Stachoň.

ISSN 2571-4708 (print), ISSN 2571-4716 (online)